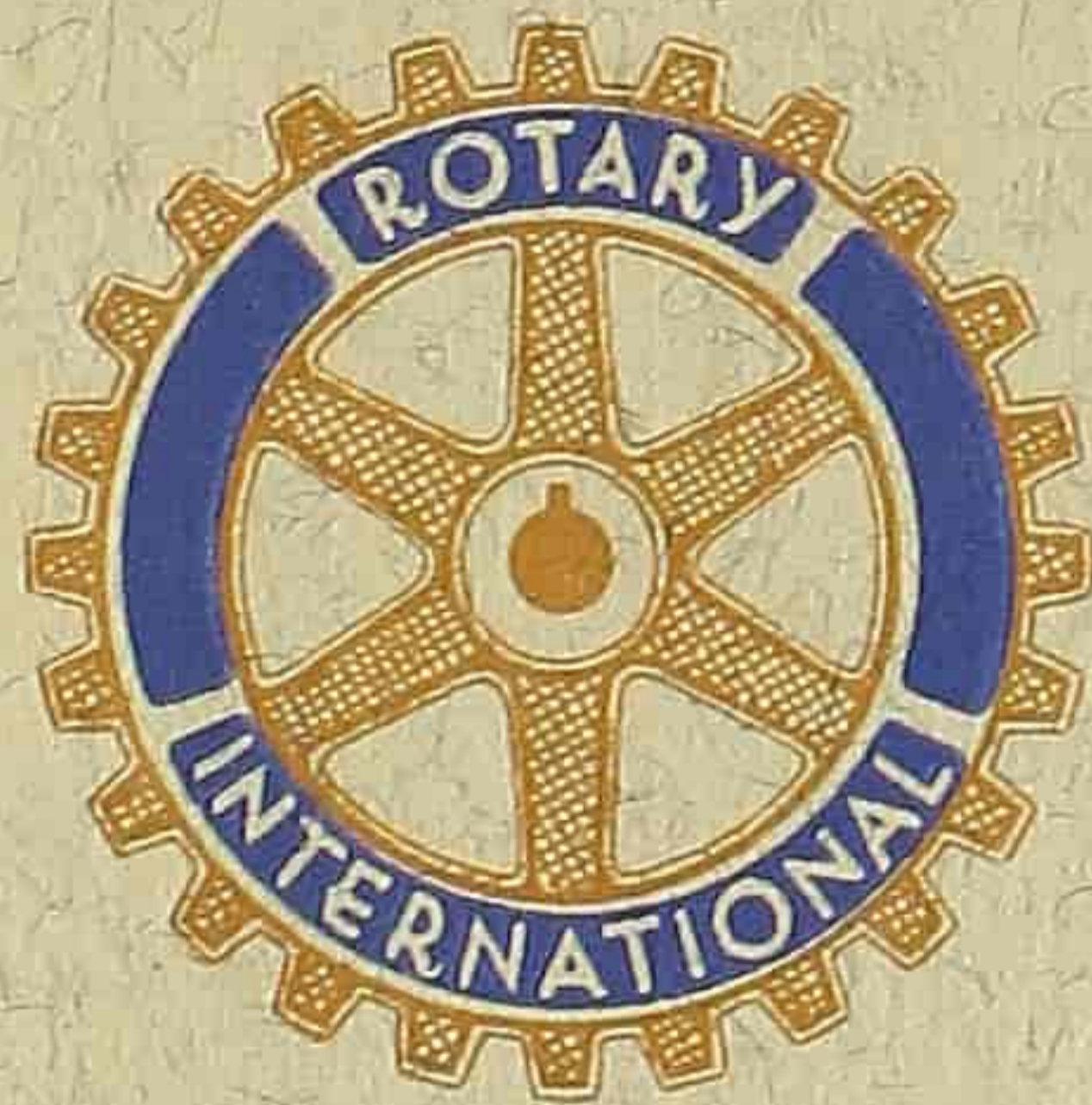
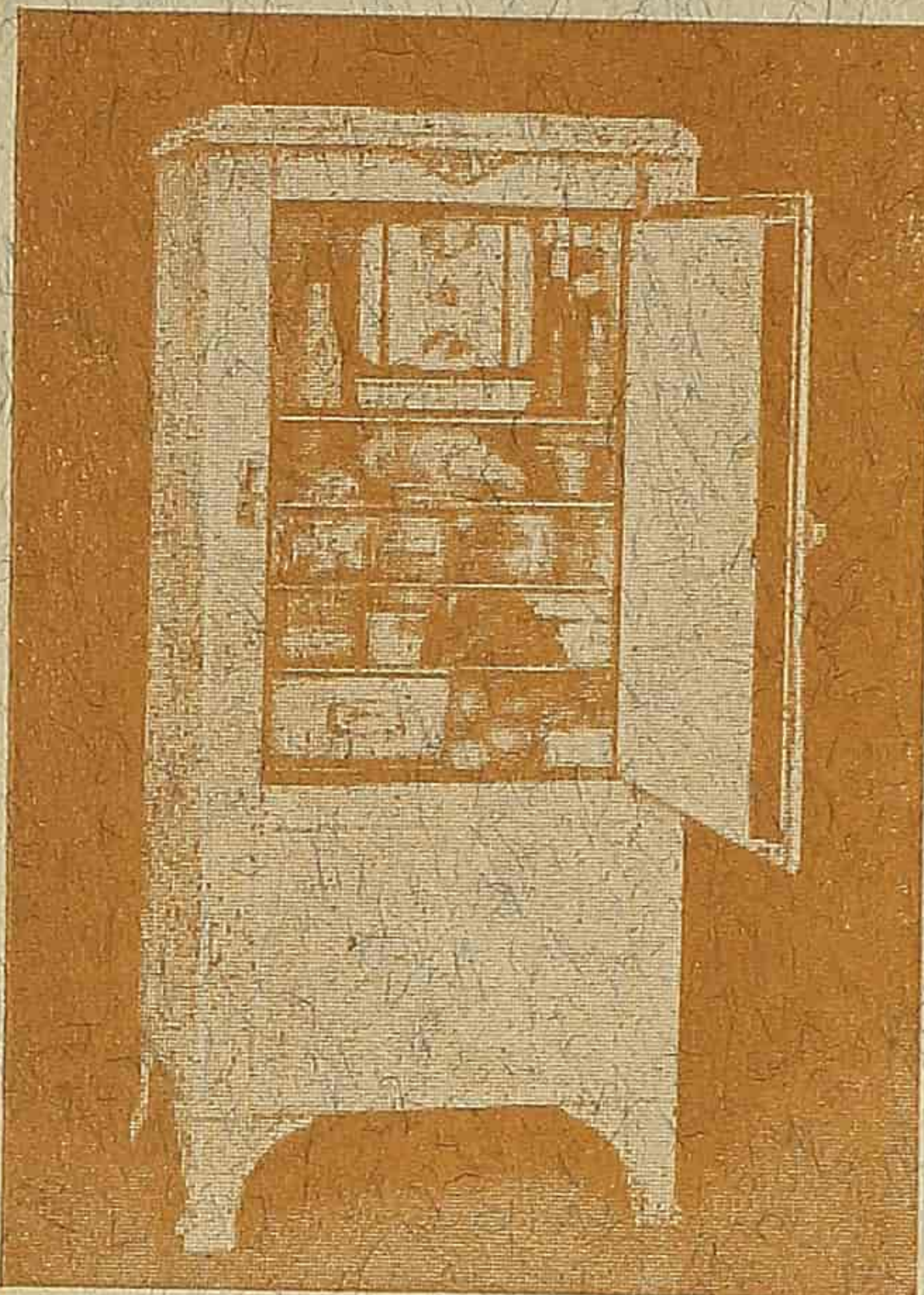

JUGO
SLO
VEN
SKI
ROTAR

LJUBLJANA 1934 DECEMBER

FRIGIDAIRE ELEKTRIČNO-AUTOMATSKO
HLADJENJE ZA KUĆU I ZANAT

Proizvod GENERAL MOTORS / U pogonu ima danas
preko 2.500.000 FRIGIDAIRE kompresora
Direktan avoz i isključiva prodaja u Kraljevini
Jugoslaviji:
„JUGOTEHNA“, d. s. o. j.
BEOGRAD / ZAGREB / LJUBLJANA / SPLIT

VARAŽDINSKA INDUSTRIJA SVILE D. D. VARAŽDIN

Proizvaja:
krepdešine,
krepstatene,
žoržete,
modne svilene štofove,
svilene štofove za
potstavu,
marame od naravne
i umjetne svile.

**KUPUJMO DOMAĆE
„VIS“ PROIZVODE!
DOBIVA SE U SVIM
BOLJIM RADNAMA.**

**ZA KOPIJE I POVEĆANJA
A G F A
FOTOGRAFSKI PAPIR**

AGFA-LUPEX

PAPIR ZA AMATERE SA
VELIKIM ZAHTEVIMA

AGFA-LUPEX Chamois smeđi

SPECIJALNI PAPIR SA ŽI-
VIM SMEDJECRNIM TO-
NOM SLIKE

AGFA-VERDEX PAPIR

KOJA IZRAVNO ZELENO
RAZVIJA

AGFA-BROVIRA PAPIR

ZA POVEĆANJA
(4 GRADACIJE)

MIRNA

ugljenokopno dioničko društvo

ZAGREB, ILICA 31

Telefon 32-97

Telegramm: Mirna

Ugljen za industriju,
obrt i kućni ogrijev
iz ugljenika RADO-
BOJ kod Krapine i
ugljenika BREGI kod
Koprivnice

Produkcija 80.000 tona godišnje

JUGOSLOVENSKI

ROTAR

UREDNIK: DR. VILJEM KREJČI
GUVERNER 77. DISTRIKTA / LJUBLJANA,
WOLFOVA ULICA 5/I., TELEFON BR. 24-01

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MESECU /
CENA 60 DIN GODIŠNJE / BROJ 5 DIN

VI. M E S E Č N O P I S M O

Ljubljana, 15. decembra 1934.

Draga braćo rotari!

1.) *Bližaju se Božić i Nova godina*, blagdani mira i dobre volje. Kad budete, draga braćo, boravili te blage dane u prijaznom zatišju domaćeg ognjišta u krugu svojih milih i dragih, kad budete rezali kolače, kad se budu Vaša deca veselila božićnom drvцу i kad bude i Vama istima prijatno i toplo oko srca: onda se setite koliko ih je tamo vani koji smrjavaju, kojima nedostaje najnužnije hrane i odeće; koliko je dece, koja, slabahna, bolesna i zapuštena polaze zimi školu gladna i bosa, koliko ih je koji zaman traže dela da zasluže koji dinar za komad hleba svojim dragima, koliko ih je koji bi se rada veselili kako se i Vi veselite! Ali Vaše veselje ne će biti potpuno ako se ne setite onih koji, gladni i ozebli, gledaju sa ceste na Vaše rasvetljene prozore. Dar, koji Vam gotovo ne će umanjiti zadovoljstva, nego će donesti mir u Vaša srca, utažice glad bar u ovim svečanim časovima i otrti suze deci kojima nije dato da se vesele blagdanima i darovima, kako Vaša. Pred par dana primila me na Dedinju u audijenci Njezino Veličanstvo naša Kraljica Marija. Kako se je zanimala za karitativno delo! Osobito su Joj na srcu uboga, gladna i zapuštena deca. Učinimo u ove svete dane mira i dobre volje svoju humanu dužnost, služimo svojoj rotarskoj zadaći, služimo svojem bližnjemu, ispunimo takodjer vruću želju naše mile Kraljice. Neka doprinese svatko po svojim silama, svaki klub neka se u ovim teškim vremenima seti onih koji smrjavaju i gladuju, osobito pako uboge zapuštene dece.

Vama pako, draga braćo, želim od svega srca svu sreću i zadovoljstvo!

2.) *R. C. Zemun* izručio sam u nedelju dne 9. decembra 1934 charter. Taj dan bejaše, usprkos ograničenju proslave radi narodnog žalovanja, ipak vrlo svečan dan u našem distriktu. Uz odlične predstavnike mesnih oblasti bilo je na časnom večeru mnogo rotarskih gostiju iz našega distrikta; prisustvovali su takodjer direktor R. I. brat dr. Stojadinović i pastgouver brat Edo Marković. Bio je to večer pravoga rotarskoga raspoloženja, društvenosti, prijateljstva i bratstva. R. C. Zemunu ponovno iskreno čestitam i radujem mu se na krasno uspehoj priredbi.

3.) *Dosada posetio sam šest klubova našega distrikta:* Ljubljano, Maribor, Varaždin, Pančevo, Zemun i Beograd. Sa svojim posetama morao sam radi narodnoga žalovanja prekinuti za dva meseca, zato nisu došli na red ostali klubovi, kako sam to nameravao još u ovoj polovici naše rotarske godine. Kamogod sam došao, posvuda je na me članstvo učinilo najlepší dojam; uverio sam se o lepom i uspešnom rotarskom radu u našim klubovima i zadovoljan poslao sam najugodnija izvešća našoj vrhovnoj upravi. Klubovima što sam ih dosada posetio izrazujem svoje priznanje i najlepše im blagodarim da su me onako prijazno i ljubežljivo primili.

4.) *Distriktna konferenca našega 77. distrikta vršice se dne 4. i 5. maja 1935. u Ljubljani, na što već danas upozorujem naše članstvo. U kratko vreme izradiću program i rasposlati ga klubovima.*

5.) *Evropska regionalna konferenca od 16. do 18. septembra 1935. u Veneciji.* Moram da već sada upozorim na ovu skupštinu, na koju su pozvani i svi naši rotari. Budući da se većina naših konvencija vrši u Americi, naše članstvo ima malo prilika da bi uzela učešća na našim internacionalnim sastancima, zato eto sada lepe prigode za svakoga našega člana da prisustvuje tome, u velikom slogu zamišljenom internacionalnom sastanku evropskih rotara. Svaki će član imati priliku služenja po 6. našem rotarskom cilju i uza to će moći da uživa sve krasote toga lagunskoga grada. — Naš je distrikt odlučio na svojoj poslednjoj konferenci u Zagrebu da će doprineti u tu svrhu za svakoga člana 2 Lit kako su to zaključili i drugi distrikti. Klubove molim da odmah iza nove godine saberu od svakoga člana 2 Lit. Zamoliću u pravo vreme jedan naš klub da posreduje između priredidbenoga odbora i naših klubova radi našega prisustvovanja na konferenci u Veneciji i da sakupi od naših klubova doprinose te da ih otpošlje priredidbenom odboru.

6.) *Nova adresa glavne uprave.* Upozorujem klubove, da je i naša glavna uprava u Chicagu promenila svoj naslov, koji se otsada ovako glasi: „Rotary International, 35 East Wacker Drive, Chicago, Illinois, U. S. A.“

7.) *Upitni arak br. 5.* Klubovi koji još nisu povratili ispunjenoga arka našoj centralnoj upravi, neka to odmah učine, da ne prouzročimo kakvih zapreka u poslovanju.

8.) *Promene u članstvu.* Molim sve klubove da mi najkasnije do 4. januara 1935. jave sve promene članstva za vreme od 1. julija do kraja ove godine i da navedu sve one koji su prošle godine prestali biti članovima kao što i sve članove koji su o to vreme nanovo stupili u naše redove.

9.) † *Brat Dr. Kosta Jovanović, član R. C. Beograd, umro je u Beogradu nakon kratkog bolovanja dne 20. oktobra 1934. u 54. godini svoga života. Dne 15. oktobra 1934. učestvovao je još komemorativnoj sednici za blaženopočivšeg Viteškoga Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. U bratu Jovanoviću izgubili smo odličnoga člana našega kluba Beograd, komu izričem ponovno duboko saučešće.*

10.) *Propagandnu brošuru o skrbi za sakatu decu* rasposlao je R. C. Zagreb svojom okružnicom od 15. novembra 1934. Apeliram na naše članstvo, da raspačavanjem te brošure i dobrovoljnim priložima doprinesu kako bi se osnovalo društvo koje će voditi brigu o toj našoj jednoj sakatoj deci.

11.) *Švetska, Norveška, Danska*. Sve klubove, koji su u bilokakvoj vezi s nordijskim klubovima (Švetska, Norveška, Danska) bilo za zamenu nedeljnih ili mesečnih izveštaja bilo u korespondenčnoj vezi, molim da mi to smesta jave, budući da imam za nje nekoje važne upute.

12.) *Naši jubileji*. Naš je klub Beograd slavio dne 19. novembra 1934. svoj 300. sastanak, naš klub Skoplje dne 30. novembra 1934. svoj 200. sastanak i naš klub Maribor dne 7. decembra 1934. takodjer svoj 200. sastanak. Svima tim klubovima ponovno i najiskrenije čestitam želeći im iz svega srca što bolji uspeh i procvat.

13.) *Ekstenzija u Rotary International*. Krajem oktobra ove godine bilo je u Rotary International udruženo 3709 radnih klubova sa 152.937 članova. Novo primljeni klubovi:

1791 (b) Geneve, Al a. U. S. A.	3713 Beckenham, Kent. Engleska.
2348 (b) Arara quara Brazil.	3715 Muncy Pa. U. S. A.
2585 (b) Talagante, Sant. Chile.	3716 Djember, Java.
3463 (b) Victoria, Espirito Sto. Brazil	3717 Pereira, Colombia.
3513 (b) Pocos de Caldas, Brazil.	3718 Kannas, Litva.
3712 Hemel Hempstead, Herts, Engleska.	3722 Gdynia, Poljska.

Novoustanovljeni klubovi: Reykjavik, Islandija; Orebro, Švetska.

14.) *Prestalo je članstvo u Rotary International*: klubu Celaya, Mexico, dne 29. oktobra 1934.; klubu Wynnwood, Okla U. S. A., dne 1. novembra 1934.

15.) Najboljom frekvencom odlikovao se i u mesecu novembru R. C. Osijek sa 92.20 %. Iskreno čestitam! Želim da bi svi klubovi učestvovali u utakmici za što bolju frekvencu!

Srdačne bratske pozdrave šalje Vam vazda odani

Dr. Viljem Krejči, guverner 77. distrikta R. I.

ROTARSKI KONGRES U DETROITU

OD 21. DO 25. JUNA 1934.

ALFONZ M. LORGER

R. C. LJUBLJANA:

(Konac.)

Iz opširnoga izvješća *pretsednika Nelsona* vadimo, da je članstvo Rotarya naraslo u minuloj godini za 8484 novih članova i da se je broj klubova povisio za 97 novih klubova: napredak koji svedoči o velikoj životnoj sposob-

nosti Rotarya uspru sadašnjim teškim vremenima. — No osobito je zanimiv izvještaj pretsjednika Nelsona u onome dijelu gdje govori o prilikama srednje i južne Evrope: „Razvoj prilika osobito u južnoj i srednjoj Evropi odvraća se uvelike od demokratskih oblika, što zadaje pojedinim našim organizacijama teške zadatke. Mi smo dobri državljani i vjerni pripadnici države, ali ne možemo da prezremo činjenicu, da je zahtjev „što je cesarovo“ podređen višemu zakonu općih koristi čovječanstva. — Tako je shvatljivo da se naše članstvo vrlo teško odlučuje za dužnosti u onim državama, koje napuštaju ili su zabacile demokratsku vladavinu. U nekojim slučajevima i u nekojim državama dozvolio se nekojim nacionalnim ciljevima takav uticaj i takovu prepotencu da potiskuju u duševnom življenju naroda više ili manje u pozadinu nužni zahtjev o uvažavanju skupnoga blagostanja sviju naroda. — Mi moramo da nepokolebivo istrajemo na osnovnom zakonu Rotarya, da se naime izvede na svaki način zdravi i pravi princip, na kojem je sagrađena naša organizacija, to jest priznavanje sviju plemena i religija bez razlike. Ako bi mi zabacili taj princip, onda bi time izgubili pravo na svoj opstanak. Svakako se mora uvažavati kao najviši zahtjev svakoga pojedinoga kluba njegovo pravo da slobodno bira svoje članstvo. Toga prava ne možemo da priznavamo nikome drugome — pa ni nijednoj državnoj oblasti. — Narodnim manjinama treba učiniti njihov položaj snošljivijim i njih same zadovoljnijima, da odnosne vlade budu obzirne naprama njihovim pravima i njihovim naravnim osobinama. Koliko će slabe volje, što se sada nadje, nestati, ako budu vlade pravednije i velikodušnije postupale. I gdje se ustale takvi nazori, bit će to samo izraz pravoga rotarskoga ocijenjenja zamršenih čovječjih i narodnosnih odnošaja. Time Rotary najviše doprinaša obnovi političkog reda medju svima narodima i, ne u najposljednjem redu, svjetskome miru. — Dandanas proživlja demokratski princip tešku krizu. Rotary je razvio sistem koji zaslužuje pozornost onih koji kušaju da razriješe čvor demokratskoparlamentarnoga postupka i radi o tom kako bi državna uprava postala sposobnijom. Rotari nisu izabrani od svojih zvaničnih drugova koji ih zastupaju (u Rotaryu); oni su uopće izabrani kao muževi koji su se iskazali u službi drugome, i to skupnosti koja je najbolji izraz stare zamisli izbornoga kolegija. I unaprijed mora Rotary da služi svijetu koji je imao nemirnu prošlost i koji ima pred sobom zamršenu budućnost. Kakvu ulogu mogu da imaju ili hoće da imaju članovi Rotarya u toj budućnosti, kako i u kolikom će opsegu moći da pomažu rešavanje njenih poteškoća: sve se to nas više tiče nego goli izvanji oblik. Jedno je jasno: Mi u Rotaryu moći ćemo samo onda da pospješujemo i podupiremo napore, koji idu za realizovanjem općega sudjelovanja naroda, ako nastavimo sami u vlastitoj organizaciji da živimo i radimo kao velika obitelj i da svatko po svojim najboljim silama doprinaša rotarskomu zajedničkom uspjehu. Kakvogod drugačije djelovanje znači ustaljenje protunaravnih prilika, što bi bilo naprama današnjem položaju u svijetu čin nevjernosti onima koji su nam povjerali

baklju i, ne u najzadnjem redu, onome pokoljenju kojemu imamo pravo da služimo po Rotaryu.“

Raširenjem Rotary-a po čitavome svijetu pridružili su mu se razni drugi problemi. Rotary se obraća do sviju. Prilagoditi se mora, dakako, različito oblikovanome življenju, mora da govori u mnogim jezicima i da poštuje pre-daje mnogih naroda kaošto i mnogo svetovnih nazora, jer, ako hoće da se Rotary u kojoj zemlji ustali, onda mora da se u njoj udomaći. Svakako bi Rotary mogao na taj način da postane nerazumljiv i takvih oblika koji bi bili u raznim zemljama jedan drugome na putu, ako mu ne bi bili dâti za obranu faktori, koji mu kažu isti pravac i koji su posvuda mjerodavni.

Kod rasprave o zvaničnom služenju podnio je bivši član uprave R. I. rotar Raymond J. Kroeppel iz New Yorka u temi ‚Ne novčane manije u gospodarskom življenju‘ nekoliko značajnih misli. Rekao je izmedju ostaloga: „Trebalo da podvučemo činjenicu, da novac nije sve u životu. Tvrdo sam uvjeren, da ima u gospodarstvu nenovčanih pobuda, koje dopiru ne samo do poslodavca nego baš tako i do radnika. Nekoje se iskažu uplivnijima nego trčanje za novčanim zasluškom. Koga na rad potiče nešto drugo nego novac, taj ima zvanični nagon. On je muž koji spoznava da je ideal služenja temelj svakome dragocijenome udejtvovanju. Ako očekujete, da ćete od mene čuti, da je danas za radina čovjeka manje prilike za njegovo pravo zvanje, onda se varate. Naša zadaća je, da se sami prilagodimo mehaničkim zahtjevima našega vijeka stroja. I što odlučuje pri konačnom uspjehu ne stoji do toga, kako ćemo dobro ili hitro izraditi neki stalni artikkel, nego do toga, kako ne bi išla ta odlična tvorba na račun duhovne i duševne propasti čovjeka, koji ju je izvršio.

Ako bi morao dati odgovor na samo pitanje, što bi mogao da učini današnji poslodavac za svoga namještenika, rekao bi: Dajte mu prilike, da jedamput živi svojim životom bez tutorstva. Vrlo je ugodno u životu, ako živimo za nešto i ako nešto dajemo, da se druge potpomaže da žive.

Intenzivno treba da se posvetimo tome, kako bi oplemenili odnose medju ljudima, kako bi digli blagostanje naroda ističući pri tom važnost prijateljstva i združujući umjetnost s radom, doklegod rad ne postane zaista umjetnost, jer mi na taj način pospješujemo umjetnost življenja.“

Zanimive su tvrdnje što ih je iznesao rotar Charles L. Wheeler iz S. Francisca u temi ‚Iskustva u zvaničnom služenju medju vlastitim namještenicima‘. Rekao je: „Prije nego sam se pridružio Rotaryu držao sam naše brodarsko poduzeće samo za se. No iza kako sam se kratko vrijeme bavio pitanjem služenja u zvanju, spoznao sam mnogo bolje nego prije, da su u njoj zaposlene sile njeni odlučujući faktori. U tom trenutku sam otkrio da je procvat naše družbe u direktnom razmerju s naraštajućim znanjem njenih suradnika.

Nato sam svratio svoju pažnju sve više i više uzgoju pojedinoga nameštenika; u početku je to bila igra, ali je to kasnije postao važan faktor za podignuće i usavršenje naše organizacije, bilo je to naime marljivo traženje neke formule za uspjeh, koja bi se dala u svojinu našim napretka željnim suradni-

cima, ili kojoj bi se oni mogli priučiti. Nepokolebiva je postala moja vjera, da su odlučujuće vrednote u značaju čovjeka koji postigne uspjehe: sopstvenost, tvornost i znanje od jednakoga međusobnoga zamašaja. Zato je morala ‚formula uspjeha‘ poštovati razvoj sopstvenosti, udejstvovanje njenih sila i pribivanje znanja.

Kakav je dakle rezultat pomno izradjenih nacрта i nepogrešnih odnosa? Najsigurniji način kako da odstraniš poteškoće s radnicima jest, ako uspostaviš između poslodavca i radnika naravne i u svakom pogledu besprikorne odnose. Nikako nije to nemoguće. Baš tako kako je rotarsko služenje u zvanju pripravljalo put nacionalnome obnovitvenome radu, možemo da idemo s našim razmišljanjem nekoliko unaprijed pa da stvorimo temelj za bolje odnose na polju rada po čitavome svijetu. Jedno samo poduzeće ne će toga smoci; to stoji do nas svijetu. Mi moramo da razumemo probleme radništva, a radništvo treba da ima razumijevanja za probleme uprave.“

Mnogo su odobravali na kongresu rotaru Fred. W. Fray, novome pretsjedniku R. I. za Veliku Britaniju i Irsku, koji je razvijao misli o položaju rotaraca u gospodarskom životu. Između ostaloga izjavio je: „Zakoni ili norme istinskoga rada obično su nenapisani, pa ako ih vršimo po duhu koji je u njima, neosporivo donošaju dobre rezultate. Norme za gospodarsko saradivanje općenito se napišu i neprestance mijenjaju. *Mi nismo kolesa nekoga stroja, nego smo prije svega personifikacija duha koji stroj postavlja u kretanje.*

Kao općenito pokretanje crpi Rotary svoju jakost u zajednici nebrojenih muževa i duhova, od kojih svakoga nadahnjuje uverenje, pouzdanje i svijest da mora služiti općenitosti najuzvišenijim, najplemenitijim i najboljim oblikom.“

O služenju općenitosti progovorio je na kongresu Harrylollus Spillman iz New Yorka ove misli: „Vrijeme u kojem živimo oblikovano je više od stvari nego od ličnosti — odlučujući faktor našega vremena jest sila, koja je počela raditi izumom parnoga stroja. Doba sile ima ova razdoblja: 1. Razvoj i uporaba sile; 2. Zloraba sile; 3. Naša sadašnjost, koja se protivi svakoj sili.

Što je dovelo gospodarstvo u godinama od 1925. do 1929. do njegova opravdanja? Možda pripravnost za služenje? Ne, nego samo prodajna mogućnost, i jedino ona. Zar da se onda čudimo, što je takav gospodarski i financijski sistem doveo sav svijet na rub propasti?

Što treba da učini Rotary u novom gospodarskom redu da opravda svoj zadatak? Prije svega treba da se zauzme za plemstvo duha. Kao što utječu plemenite misli na rad čovjeka i na gospodarske ideale, tako oblikuje viši duh djelovanje istinski plemenita čovjeka na njegovu polju rada. Siguran znak za to jest vazda ponos, što ga gaji skupnost do njega. On si postavlja za zadaću da učini iz neznatnoga dobro, a iz dobrog još bolje mjesto.

Treba da pripišemo Rotaryju u dobro, što se je zauzeo za pravice pojedinaca; što je spoznao da nema trajnoga gospodarskoga uspjeha, ako taj uspjeh

nije rezultat množine malenih. Svijet danas glasno traži nesamo da se uspostavi gospodarski red nego da se uspostave i naša duhovna pomoćna sretstva. Koje društvo je najbolje pripravno da to postigne, ako ne Rotary?“

Pri raspravljanju o problemu brige za mladež istaknuo je Frederic Snoyden iz Kingstona New York ove misli: „Hoćemo li da shvatimo što bi mogao da učini Rotary za mladež, treba da najprije razjasnimo pojmove. Mislim da mogu reći, da mladež pretstavlja opći zajam koji smo uzeli kod stvoritelja svijeta. Što razumijevamo pod ‚Rotary‘? Jedino objašnjenje, što si ga mogu o tom dati u svojoj unutrini, jest, da Rotary prikazuje kolo, koje treba da iznaša na svijetlo najbolje što je u čovjeka. Rotary je za nas samo ono, što faktično stvori ili radi. Na toj činjenici ne mogu ni duge rasprave da išta promijene. Zato Vas molim da svijetu pokažete kako se zauzimate bez izuzetaka i svim silama za mladež.“

Govoreći o novim smijerovima na unutarnjepolitičkom i gospodarskom poprištu u Udrženim državama pod pretsjednikom Franklinom D. Rooswel-
tom, pripominje James E. Farley, da je najznačilnije i najvažnije u obnovid-
benom nacrtu pretsjednika Rooswelta baš njegovo nastojanje da se u njegovih
državljana sačuva i podigne njihovo pouzdanje u same sebe.

Iz nagovora, što ga je držao pri zaključku kongresa novoizabrani pre-
sident R. I. rotar Hill sakupljenim rotarima, vadimo naredne njegove misli:
„Mi imamo za sobom doba, koje nas je opomenulo, da je moralna jaka volja
najveća dobrina čovjeka, da tražimo jaku volju i radimo za istinu: jaka volja,
da si pravedan; jaka volja, da si pošten; jaka volja, da se opreš napasti; jaka
volja, da činiš svoju dužnost.“

Bez dvojbe rotari su mnogo doprinijeli spoznaji, da je posao služenje; da je
posao služenje koje nosi dobitak; da je stari nazor „posao je posao“ manjkav,
jednostran i kratkovidan; da spadaju k svakome poslu dvije stranke i da
mora biti posao, ako hoće da bude uspješan, u korist obiju.

Zamolio sam glavnog sekretara naše vrhovne uprave rotara Che-
sleya R. Perrya da napiše članak za našu reviju. Ljubazno se odazvao
mom pozivu i poslao je ovaj članak:

I D E A L S L U Ź E N J A T H E I D E A L O F S E R V I C E

Napisao Chesley R. Perry, sekretar Rotary
International.

by Chesley R. Perry, Secretary, Rotary
International.

Rotari smatraju ideal služenja za smišljen pokušaj, da se pomogne drugima. Ono što Rotarstvo ima čovečanstvu da kaže, to jest da će ono biti sretnije i zadovoljnije, kad bude vodilo računa o drugima i potpomagalo ih.

Among Rotarians the ideal of service is thought of as an intelligent attempt to be helpful to others. The Rotary message to the world is that humanity will be happier and more contented if each one is thoughtful of and helpful to others.

Obično rotar izražava svoju privrženost idealu služenja na četiri načina: Prvo, svojim služenjem u klubu kojemu pripada. Pre svega mora služiti time, da je prisutan na sastancima, kako bi mogao ostati u dodiru sa svojim drugovima rotarima. Ovo iziskuje od njega, da ulaže svoje vreme. Osim toga mora da saradjuje u drugarstvu, u programima i u izmenjivanju misli u radu odbora.

Sledeća prilika, koja mu se pruža, da pokaže svoju odanost idealu služenja, je njegov posao ili njegova profesija. Mora da ih smatra ne samo kao priliku za zaradu novca, nego i kao veću priliku, da služi ljudskom društvu. Pomisao na to, da diže nivo ljudskog savršenstva time što služi čovečanstvu putem svoga posla ili zvanja, treba da mu je i nadahnuće i potstrek.

Treća prilika za služenje, koja mu se pruža, leži u njegovoj opštini — u okolini ili u gradu, u kojem živi ili vrši svoj posao. Tamo ima toliko mogućnosti, da pojedinac bude koristan član zajednice, kolikogod ima ljudskih bića i njihovih udruženja u njegovoj neposrednoj blizini. Nekome treba njegova pomoć, drugog opet treba ohrabriti ili podupreti ga.

Četvrta prilika sastoji se u saznanju, da je svet i u drugim zemljama dobar i da je ljudima sa one strane granice ili preko mora ili na protivnoj strani zemaljske kugle stalo do toga, da stvore od ove planete bolje mesto za život i zgodnije mesto, da se na njoj zarađuje za svoj život. Tako mi pružimo svoju ruku, da dodjemo sa njima u dodir, te da stvorimo poznanstva, koja se razvijaju u međunarodno prijateljstvo.

To su ona četiri puta, po kojima kao rotari nastojimo da pokažemo svoju odanost idealu služenja, te time unapredjujemo i pomažemo međusobno razumevanje, dobro raspoloženje i mir medju narodima.

Ordinarily a Rotarian expresses his adherence to this ideal of service in four ways: First, by his service in the club to which he belongs. To begin with, he must give service by being present at the meetings to contact with his fellow Rotarians. That calls for a contribution of his time. Then he must join in the fellowship, participate in the programs and in the exchange of ideas and in the committee work.

Next is his opportunity to manifest his adherence to the ideal of service in his business or profession. He must conceive of it as not merely an opportunity to make money, but as the greater opportunity to serve society. He should be inspired and encouraged by the thought that by rendering service, to mankind through his business or profession, he is helping to lift the level of human achievements.

The third opportunity that comes to him for service is in his community — the neighborhood or city in which he lives or transacts business. There are as many possibilities for a man to be a helpful member of his community as there are human beings and organizations of them in his immediate vicinity. Someone needs his help, his encouragement, his support.

His fourth opportunity is a realization that the people of other countries are good people and that the men across the boundary line or over the waters or around on the other side of the earth are interested in making this world a better place to live in and a better place in which to make a living. So we are reaching out to contact with them and establish an acquaintanceship which develops into international friendship.

Those are the four ways in which, as Rotarians, we try to manifest our adherence to the ideal of service, and thereby foster and encourage understanding, goodwill, and international peace.

BOSANSKI MLINOVI

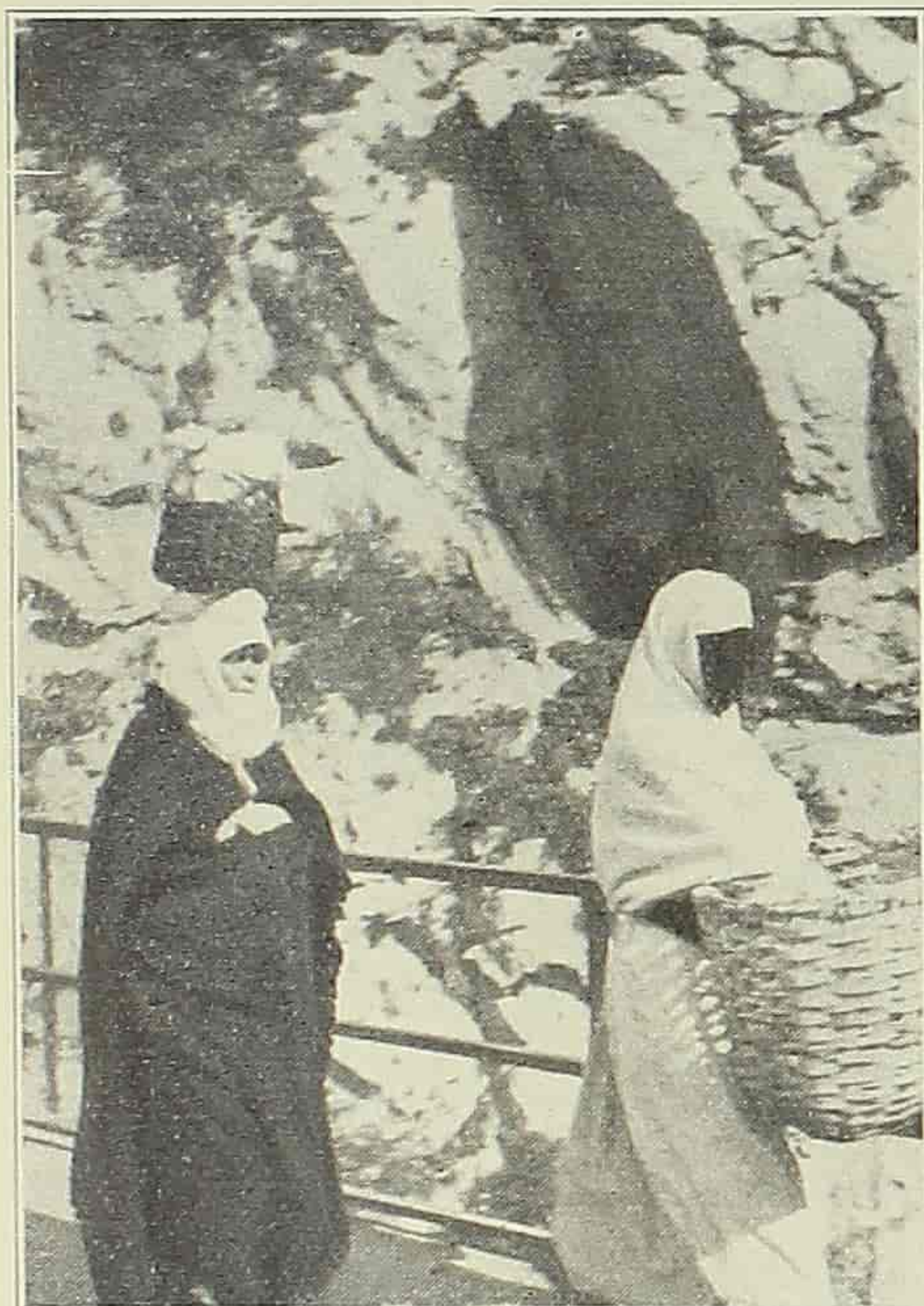
Teritorij bivše Bosne i Hercegovine obiluje mnogim vodenim snagama. Na rekama i potocima nalazimo bezbroj većih i manjih slapova-katarakta. Zdrav razum i smisao

BOSNIAN MILLS

The territory of the former Bosnia and Hercegovina is full of water power. On the rivers and brooks we find numerous bigger and smaller waterfalls and cataracts. Sound

za iskorišćavanje prirodnih sila naveli su stanovnike tih krajeva još u davna vremena na ideju da koristeći se tim „belim ugljenom“ izgrade svoje tipične vodenice, a za pogon mlinskog kamenja.

Kola koja se tu teraju snagom vode, u načelu potpuno odgovaraju modernim turbinama sa vertikalnim osovinama. Energija potrebna za teranje jednoga vitla na tim vodenicama obično iznosi oko dvije konjske

snage. Izgradnja same kućice i naprava u mlinu veoma je primitivna. To su pretežno čiste drvenjare — kako to i odgovara šumskom karakteru zemlje — izvedene po domaćim majstorima — dunderima —, ali unatoč tome te „hidrocentrale“ besprekorno funkcionišu i rade automatski gotovo bez ikakvog nadzora iz godine u godinu, u koliko mali vodostaj koji put ne zapreči njihov rad.

Ti mlinovi, ako su „starinski“, t. j. iz davnina, rade bez naročite koncesije, a za novo podignute mora sopstvenik tražiti dozvolu nadležne hidrotehničke vlasti jer takve mlinice znaju često biti od štete za općenitost, naročito ako vlasnik mora u koritu vodotoka podizati kakove umetne naprave —

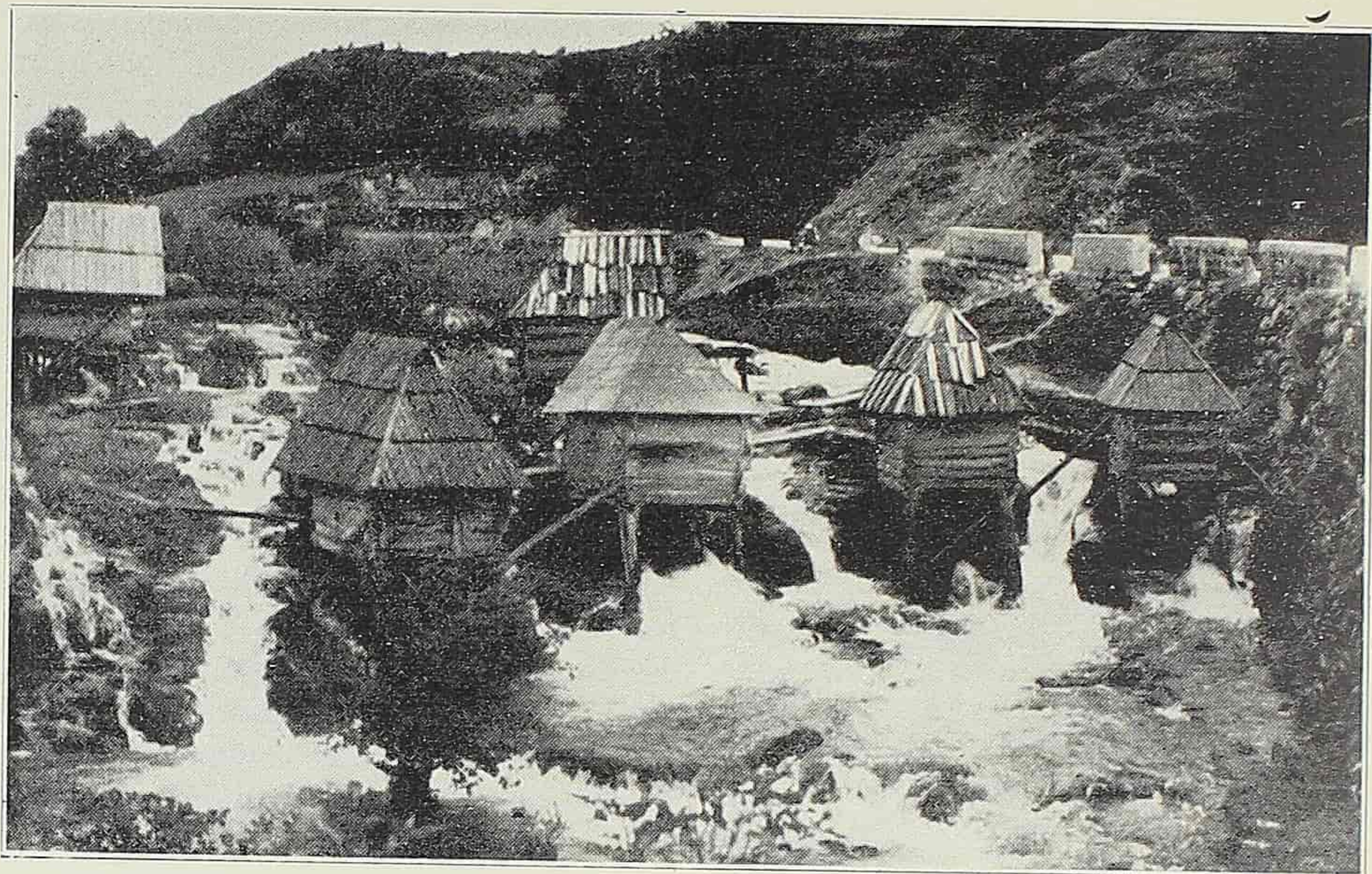
commonsense and the understanding to turn to one's use the natural forces induced the inhabitant of those regions to take advantage of this „white coal“ and to build the typical water mills, turning mill stones.

The wheels turned by water power correspond in principle to the modern turbines with vertical axles. The energy required for driving of one wheel in these water mills is usually about two horse-power. The building of the house and the whole apparatus in the mill is very simple. For the most part these mills are built of wood — which is in accordance with the forest character of the country — and the builders are usually native artisans, yet these „water power stations“ are working automatically from year to year without any supervision, in as much as the low level of water does not prohibit them from running.

These mills, if they date from olden times, are working without any concession, but for the new ones the owners have to obtain the permission of the competent hydrotechnical authorities, as this kind of mills may often bring disadvantage to the community, especially if the owner has to build artificial structures like dikes etc. in the river bed which may become the cause of inundations during the periods of rising waters.

The owners of these mills have usually built them for their own requirements, but in as much as they are working for other people, they do not take the remuneration in money, but in kind, i. e. they get a certain percentage of the flour, ground from the grain and the mais. There are also many mills which belong to several associates, the owners having the right to run them for half a turn, full turn, two turns etc., in accordance with their shares in the ownership.

How honest the people are in these parts, may be best seen from the fact that these mills are in most cases running day and night without any attendance, yet cases of thieving are very rare, as they would cast aspersion on the character of the whole community, although the people like the mill owners themselves live in very miserable conditions, yet they would not commit a

brane — koje onda mogu u doba velikih oborina biti i uzročnici poplava.

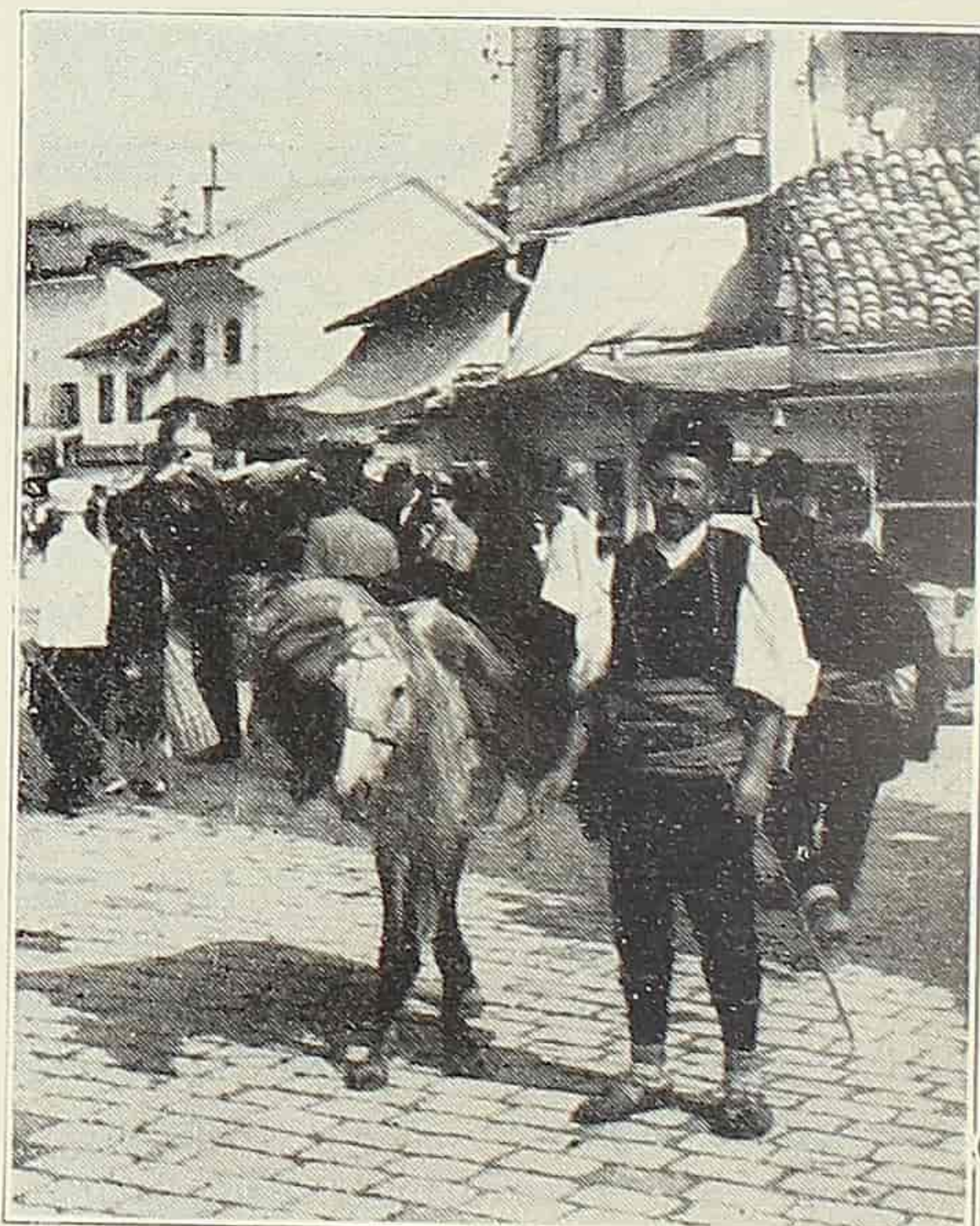
Sopstvenici tih vodenica obično ih podižu samo za svoje potrebe, a u koliko melju i za druge, ne primaju za to nagradu u novcu, nego u „naturi“, t. j. dobivaju izvestan procenat izmljevenoga brašna od žita ili kukuruza. Taj procenat — koji u svim krajevima nije jednak — zove se „ujam“. Ima i mnogo takovih slučajeva u kojima jedan mlin pripada nekolicini „poredovnika“, pa onda pojedinci od njih imaju pravo — prema svom udjelu i posjedu — da se povremeno koriste mlinom „ $\frac{1}{2}$ reda“, „čitav red“, „2 reda“ i t. d.

Koliko je narod u ovim krajevima čestit najbolje može da ilustruje činjenica da ti mlinovi najčešće rade i dan i noć a da nije nitko u njima, i ipak se retko događaju u njima krađe jer to bi kaljalo „obraz“ celoga okolnoga stanovništva koje — i ako je do krajnosti siromašno i čije su socijalne prilike mizerne, kao i kod samih mlinara vodeničara — ipak neće da ogreši dušu i da uzima tuđe. I u tom pogledu na sreću čuva se konzervativno svetla tradicija poštenjstva Bosanaca i Hercegovaca.

Najtipičnije bosanske vodenice nalazimo na rekama Vrbasu i Plivi. I naša slika prikazuje takove mlinove na Plivskom jezeru

sinful act taking something that does not belong to them. Luckily in this regard too the conservative, bright tradition of honesty of the Bosnians and the Hercegovinians is well maintained.

The most typical Bosnian water mills we find on the rivers Vrbas and Pliva. Our picture too shows such mills on the Lake of Pliva near Jajce. The numerous tourists and strangers visiting these regions do not know

kod Jajca. Brojni turisti stranci koji obilaze te krajeve ne znaju čemu da se više dive, da li prirodnim krasotama koje u obilatoj meri pružaju bosanske gore i vode, ili bezbrojnim originalnim vodenicama koje pejzažu daju osobiti čar.

I zbog potrebe promicanja turizma, a i zbog koristi koju ti mlinovi donose sirotinji, od važnosti je da nadležni faktori održavanju takvih mlinova posvete osobitu pažnju.

Sarajevo, novembra 1934.

Ing. O. Grof.

(Foto Dragan Tomljenović R. C. Zagreb.)

what they should admire first, the natural beauties, bountifully displayed by the Bosnian mountains and waters, or the numerous attractive water mills giving a particular charm to the landscape.

The competent authorities should devote special attention to the maintaining of these mills from the viewpoint of tourist traffic and on account of the benefits derived from same by the poor people in the community.

Sarajevo, in November 1934.

Ing. O. Grof.

IZRAZI SAUČEŠĆA PRIGODOM SMRTI NJEGOVOGA VELIČANSTVA VITEŠKOGA KRALJA ALEKSANDRA I. UJEDINITELJA

(Nastavak.)

„Sofia (Bulgarija), 11. X. 1934.

Rotary Club Sofia Vi prašta svoite dalboki sabolaznovanija po slučaj tragičnata konsina na negoio Veličestvo kral Alexander nije vsitski skarbin dalboko za rannata smrt na vasia gilem prvi grazdanin kojto slovi osnovite na sblizenieto mezdu dvata naši bratski naroda.

Predsedatel Nikolajev, Sekretar Bojadžijev.“

„Bradford (Yorks., England), 11. X. 1934.

Rotary Club of Bradford sends deepest sympathy with Rotarians of Jugoslavia in the tragic death of your Sovereign.

Smith, President.“

„London (England), 11. X. 1934.

Rotary Club of Brixton London deeply sympathize in national berievement.

President.“

„Bratislava (Československo), 13. X. 1934.

Zo svojej smutocnej schodze vyslovujeme najhlubšu sustrast nad tragickou smrťou vašeho vzneseneho krala vzacneho priatela československa Rotary Bratislava.“

„Rotary Club de Ciego de Avila (Cuba).

Ciego de Avila, Octubre 13 de 1934.

Muy querido Gobernador:

Al aciago acontecimiento de Marsella (Francia), en el cual perdió la vida el Rey

Alejandro, ha llenado de tristezas a los rotarios de Ciego de Avila, Cuba.

Tenga a bien el Gobernador del 77 Distrito del Rotary, aceptar para sí y para los rotarios de Yugoelavija, el más sentido y sincera mensaje de condolencia de parte de los rotarios de Ciego de Avila.

Y aprovechamos la oportunidad para ofrecerle el testimonio de nuestra más distinguida consideración.

J. I. Valero,

Pte. del Comité del Servicio Internacional.

Alejo Alfonso Benavides

Secretario del Club.“

„Rotary Club of East London (Union of South Africa), 17th October 1934.

Dear District Governor,

It was with the deepest regret that we learnt of the tragic of death of your beloved King, Alexander of Jugoslavia, and hasten to convey to your Government and to the Rotarians of your District, our deep and sincerest sympathy in your country's great loss. We trust that the mission of peace which King Alexander set out to create when he met with his untimely death may eventually be fulfilled.

We are, Yours in Rotary

John Terry-Lloyd, President

Ben Hughes, Chairman Intern. Serv. Com.“

„*Rotary Club of Farmington* (Missouri, U. S. A.), Friday, October 12th 1934.

Dear Governor,

Kindly convey to the various Clubs of your District the following message: The Rotary Club of Farmington along with the many other advocates of World Friendship and Peace in our Nation, wish to extend to you our deep regrets on learning of the assassinations on last Tuesday of King Alexander and the French Minister Barthou.

We trust that in the uncertainties of the current turmoil nothing shall develop to disturb the advancement, good will and International Peace through a world fellowship.

We ask you to please accept our sympathies in your great loss and present bewilderment. Rotarily yours,

C. C. Gower, Secretary.“

„*Rotary Club Graz* (Österreich).

Graz, am 11. Oktober 1934.

Sehr verehrter Herr Governor!

Wir sind tief erschüttert über die Schreckensnachricht von dem ruchlosen Attentat auf Se. Majestät König Alexander von Jugoslawien.

Bei der grossen Verehrung und Liebe, die er bei allen seinen Untertanen genossen hat, können wir tief empfinden, wie sehr der Verlust Ihres Königs Ihr Land und alle unsere lieben Rotarybrüder Ihres Distriktes betroffen hat.

Als Rotarier nehmen wir an Ihrem grossen Schmerze lebhaften Anteil und bitten Sie, unser herzliches Beileid entgegennehmen zu wollen.

F. d. Rotary Club Graz
Anton Weikhard, Sekretär.“

„*Rotary Club Hamburg* (Deutsches Reich).

Hamburg, 10. Oktober 1934.

Tief erschüttert durch das verabscheuungswürdige Verbrechen, dem Ihr Staatsoberhaupt, König Alexander von Jugoslawien, zum Opfer gefallen ist, sprechen wir Ihnen und den Rotariern Ihres Bezirks unsere allerherzlichste Teilnahme aus, der wir auch bei unserer

heutigen Zusammenkunft feierlich Ausdruck gegeben haben.

Der Rotary Club Hamburg

H. E. B. Kruse
Vize-Präsident

A. Bolenius
Sekretär“

„*Rotary Club Hannover* (Deutsches Reich).
Hannover-Döhren, 17. Oktober 1934.

Hochverehrter Herr Governor!

Die jugoslawischen Rotary-Klubs sowie die Klubs aller benachbarten Distrikte sind durch das furchtbare Attentat von Marseille in Schmerz und Trauer um den Tod Ihres Landesherrn, Seiner Majestät des Königs Alexander, versetzt worden. Der Rotary Club Hannover beauftragt mich, den befreundeten Klubs von Jugoslawien durch Ihre Hand auch unsere aufrichtigste, herzlichste Anteilnahme auszusprechen. Ihr Land ist schwer betroffen durch den Verlust eines Herrschers, der wie kein anderer die Geschicke des Balkans zu lenken und in den festen Bahnen des Friedens und der Sicherheit zu erhalten berufen war. Mögen unsere Nationen vor folgenschweren Auswirkungen dieses Attentats bewahrt und Ihr Land vor neuen Bedrohungen in der bevorstehenden langen Zeit einer Regentschaft geschützt bleiben. Das ist unser aller herzlicher Wunsch, in welchem ich in der Verbundenheit unseres rotarischen Gedankens verbleibe. Ihr aufrichtig ergebener

Dr. Ing. Georg Heintze, Präsident.“

„*The Rotary Club of Harbin* (Manchuria).
Harbin, October 18, 1934.

Dear Governor Krejčí,

Having learned the sad news of the tragical death of King Alexander of Jugoslavia we wish to express to you our most sincere feelings of condolence.

The grief of your people who have lost their Knight Sovereign is as fully felt here among us in the Far East as it is throughout the world. At our last meeting we have honoured the memory of the Royal Deceased by a minute of silence. Your very truly,

The Rotary Club of Harbin.
K. Kanai, President.
Y. Gundsi, P. P. Secretary.“

„*Košice* (Československo), 10. X. 1934.

Tragický osud který stihol Vašu vlast sdie-
lame s Vami uprimne. Rotary Košice.“

„*Liège* (Belgique), 11. X. 1934.

Douloureusement ému par odieux assassinat
de S. M. le Roi Alexandre Rotary Club Liège
vous prie agréer expression condoléances vives
et sincères.

Dumont, Président 189 Rue Grétry.“

„*Luxembourg* (Luxembourg), 10. X. 1934.

Rotary Club Luxembourg réuni en séance
hebdomadaire envoie au gouverneur très sin-
cères condoléances à l'occasion destin tra-
gique de S. M. Roi Alexandre.

Rotary Club Luxembourg.“

„*Rotary Club de Lyon* (France).

Lyon le 11 Octobre 1934.

Monsieur le Gouverneur,

Au nom du Rotary Club de Lyon je viens
de vous télégraphier:

*Douloureusement surpris par horrible at-
tentat vous prions recevoir nos condoléances
émues et ardentes sympathies pour tous les
clubs Yougoslavie.* Rotary Lyon.

Tous les rotariens de Lyon ont été parti-
culièrement peines et indignés par la nou-
velle du lâche assassinat de votre grand Roi
Alexandre.

Nous l'avons appris individuellement, après
notre réunion hebdomadaire qui a eu lieu
hier à midi, mais nous redirons mardi pro-
chaine à notre déjeuner, combien notre dou-
leur est grande: la France et la Yougoslavie
étant liées depuis la guerre par des liens
particulièrement étroits dont votre valeureux
Roi état le noeud.

Nous avons été touchés de voir que la
Reine Marie, à son passage à Lyon, et où
elle a appris l'affreuse nouvelle, a demandé
que Madame Herriot veuille bien l'accom-
pagner jusqu'à Marseille pour la soutenir
dans son malheur. Ce geste nous paraît sym-
boliser celui que nous voulons aujourd'hui
réaliser entre le dix-huit clubs yougoslaviens
du Rotary et le nôtre, Lyonnais.

Nous vous demandons de transmettre l'ex-
pression de nos sentiments profondément
attristés à tous nos Camarades, en agréant

pour vous, Monsieur le Gouverneur, l'ex-
pression renouvelée de nos vives condoléances
et de notre déférente sympathie.

Le Président, J. Visseaux.“

„*Madrid* (España), 11. X. 1934.

Roclub Madrid associe deuil national té-
moigne profond chagrin et condoléance.

Vital Aza, Président.“

„*Rotary Club de Malines* (Belgique).

Malines le 24 Octobre 1934.

Mon cher Gouverneur,

Au nom du Rotary Club de Malines, je
présente au Rotary Club de Yougoslavie nos
plus sincères et profondes condoléances à
l'occasion de la perte douloureuse que votre
pays vient d'éprouver en la personne de votre
Roi bien-aimé, lâchement assassiné.

La vie d'Alexandre de Yougoslavie sera
dans l'Histoire un exemple frappant de notre
belle Devise „Service above Self“ qu'il a pra-
tiquée jusqu'au Martyre.

Veillez agréer, mon cher Gouverneur,
avec nos condoléances réitérées, l'expression
de mes meilleurs sentiments.

Le Secrétaire J. Lamot.“

„*Rotary Club of Melton Mowbray* (Leics.,
England). October 17th 1934.

Dear Rotarian Krejčí,

Please convey to all Rotary Clubs in Jugo-
slavia a sincere message of sympathy from
the Melton Mowbray Rotary Club in the
recent tragic loss of King Alexander.

The Melton Mowbray Rotary Club hope
that the future of your country may be one
of peace, tranquillity and blessing.

Yours in Rotary,

Hon. Secretary R. Fraser Skinner.“

„*Nancy* (France), 15. X. 1934.

Partageons avec grande tristesse votre deuil
national Rotary Nancy.“

„*Nantes* (France), 11. X. 1934.

Profondément ému par assassinat Sa Ma-
jesté Alexandre Premier Rotary Nantais
s'associe à la douleur des rotariens yougo-
slaves et leur adresse condoléances attristées.

Haudebourg, President.“

„New York (N. Y., U. S. A.), 10. X. 1934.
Heartfelt sympathy

Nyrotary (Rotary Club New York).“

„Rotary Club Opava (Československo).
Opava, 12. října 1934.

Velevážený rotariáne guvernére!

Dostává se nám strastiplné zprávy o tragickém úmrtí Vašeho vynikajícího panovníka, — Jeho Veličenstva krále A l e x a n d r a I. Karađorděviče. Nevýslovný žal rozhostil se po rozšíření této truchlivé zvěsti po celé republice Československé. My rotariáni jsme si vědomi, že bratrský národ jugoslávský ztratil panovníka výjimečných vlastností, který zemřel ve službě své vlasti a svého národa, jež byla zároveň úsilovnou a neúnavnou prací za budováním a upevňováním světového míru.

Prosíme Vás, velevážený rotariáne guvernére, abyste přijal projev naší nejupřímnější soustrasti nad ztrátou pro bratrskou Jugoslavii tak bolestnou a tlumočil jej i klubum Vašeho distriktu.

Se srdečným rotariánským pozdravem

Dr. Josef Michálek, předseda,
Bedřich Čech, jednatel.“

„Paris (France), 10. X. 1934.

Rotary Paris profondément affligé pleure avec vous votre illustre Souverain grand ami de la France victime d'horrible attentat qui endeuille nos deux pays. Rotary Paris.“

„Rotary Club do Porto (Portugal).

Porto, 23 de Outubro de 1934.

Exmo. Senhor e Presado Companheiro Rotario

O Rotary Club do Porto na sua sessao de hoje, exarou na acta um voto de profunda repulsa e sincero pesar, pelo cobarde atentado que vitimou S. M. o Rei Alexandre 1°.

Rogando a V. Exa. se digne comunicar aos queridos companheiros rotarios yugoslavos o sentimento carinhoso com que os rotarios do Porto os acompanham na sua enorme dôr, queira aceitar os protestos da maior consideração do que é em Rotary,

Joaquim Nobrega, Dr., Presidente.“

„Rotary Club San Sebastian (España), 26 de Octubre de 1934.

Mi querido compañero rotario: Profundamente apenados, y hondamente conmovidos por el atentado de que han resultado víctimas Su Majestad el Rey Alejandro I., y Mr. Barthou, el Club Rotario de San Sebastián (España) dando muestras de sus sentimientos fraternos, ha acordado en su última sesión hacer presentes a todos los compañeros del Distrito 77, el testimonio de su más sincero dolor, rogándole lo haga constar así a los Clubs de su Gobierno.

Con este motivo, me es my grato ofrecerme sinceramente suyo atto. amigo y compañero rotario,

Dr. Angel Calles, Presidente.“

„Rotary Club de Santiago del Estero (Argentina), 11 de Octubre de 1934.

Mi distinguido Gobernador:

Informado este Club del vandálico suceso del que ha resultado víctima el soberano de ese país, cumpla en nombre de los rotarianos de Santiago del Estero y en el mi propio en hacer llegar a Vd. y por su digno intermedio al pueblo yugoeslavo la sincera expresión de nuestra condolencia y nuestro mas franco y categórico repudio a semejante atropello a la dignidad nacional.

Saluda a Vd. muy rotarianamente

Juan D. Chazarreta, Presidente,
Carlos N. Atterbury, Secretario.“

„Rotary Club of Shipley (Yorks., England).
Shipley 15th October 1934.

Dear Rotarian Krejčí,

As Chairman of The International Service Committee of the Rotary Club of Shipley — Yorkshire — England, I am writing to express through you, to all Rotary Clubs in Jugoslavia, the deep sympathy of all Shipley Rotarians with your countrymen, in the terrible tragedy that has overshadowed Jugoslavia by the assassination of your brave King Alexander whilst on his noble mission for the advancement of Peace between Nations. Our thoughts are with you in this sad time of trouble.

With the greetings of the Rotary Club of Shipley sincerely

Robert H. Fitt,
Chairman International Service Committee.“

„Rotary Club of Southampton (Hants., England), 12 October 1934.

Dear Rotarian Governor,

At our Luncheon today when there were 120 Rotarians present our President expressed in the name of the Club our deepest sympathy to you all in the loss you have so recently sustained in the assassination of your beloved King.

In expressing our horror at the hideous crime we would express the hope that our kindly thoughts in this time of trouble will link us all more closely together in the true spirit of Rotary. Yours sincerely in Rotary,

C. Carwithen, Hon. Sec.“

„Sydney (Australia), 11. X. 1934.

Sydney Rotarians send sympathy country's bereavement.“

„Rotary Club Tábor (Československo).

Tábor, 10. října 1934.

Vážený Rotariáne guvernére,

Zdrceni nad hrozným činem projevujeme svoji nejhlubší soustrast nad úmrtím Jeho Veličenstva krále Alexandra I.

V rozechvění nenalézáme slov útěchy. Pak-li nadešel dějinný okamžik nebude třeba slov, ale skutků pod heslem ‚Věrnost za věrnost!‘ S rotariánským pozdravem

Antonín Živna, předseda.

Milan Křepelka, jednatel.“

„Rotary Club — Timisoara (România).

Timisoara, den 10. Oktober 1934.

Sehr geehrter Herr Governor Krejčí und lieber Rotarier!

Die niederschmetternde Nachricht über das hässliche Attentat, dem der erlauchte Herrscher von Jugoslawien zum Opfer gefallen ist, hat unsere Rotarier in der gestern abgehaltenen Sitzung erreicht.

Tief betrübt bitten wir Sie, sehr geehrter Herr Governor, den Ausdruck unseres tiefen

Beileids entgegenzunehmen. Die Rotarier von Timisoara schliessen sich der Trauer an, die Sie sich um Ihren grossen König anlegen; wir haben ja einen wahren Freund unseres Landes in Ihm verloren. Infolge dieser traurigen Situation fühlen wir uns veranlasst, unseren Ausflug nach Beograd vorläufig nicht zu veranstalten, wovon Sie gefl. Kenntnis nehmen wollen. Mit den besten Rotary-Grüssen

Präsident Dr. Liviu Gabor,
Sekretär Dr. Ing. C. Miklósi.“

„Rotary Club de Tirlemont (Belgique).

Tirlemont le 11 octobre 1934.

Très Honoré Gouverneur,

Les membres du Rotary Club de Tirlemont, au cours de leur réunion hebdomadaire, ont écouté debout, et dans un silence ému, l'annonce du décès du noble Roi de Yougoslavie.

Tous nos membres ont été scandalisés par le lâche assassinat, qui prive une nation courageuse et honnête de son brillant chef tant respecté.

Le monde entier s'est révolté devant un crime aussi odieux, et malgré les sentiments d'humanité qui animent les Rotariens, on arrive à trouver que la mort de l'assassin, n'a pas été une peine suffisante.

Nous vous prions, Très Honoré Gouverneur, de vouloir bien être notre interprète auprès de tous les Rotariens du 77ème district, pour leur faire part de nos sentiments de condoléances les plus vifs, auxquels nous joignons nos bien sincères amitiés rotariennes.

Pour le Comité:

Le Président Julien Kamp,
le Secrétaire Charles op de Beeck.“

„Vichy (France), 10. X. 1934.

Rotary Club Vichy adresse Rotary yougoslave expression sentiments très douloureux et fraternelle sympathie à l'occasion horrible assassinat du grand Roi Alexandre ami de la France.

Docteur Guichard, Président.“

(Konac u narednom broju.)

ČEHOSLOVAČKA — 66. DISTRIKT ROTARY INTERNATIONAL

Iz važnijih izjava saučesća prigodom smrti Viteškoga kralja Aleksandra I. Ujedinitelja vadimo:

Pesma rot. *F. Peřine iz R. C. Nový Budřov* „*Mučeniku*“ prožeta je žarkom ljubavlju i dubokom žalošću za dragim velikim Pokojnikom i završava se zakletvom vjernosti palome Vodji.

Rot. *I. Linaj iz R. C. Mlada Boleslav* predao je kao pretsjednik československe-jugoslovenske lige, pododbor Mlada Boleslav, excelenci Dr. Prvislavy Grisogonu, izvanrednome poslaniku i punomoć. ministru Jugoslavije u Pragu, 70 izjava saučesća radi smrti velikoga slovanskoga Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja; izjave, uvezane u knjigu s crnim koricama, predala su sva znamenitija društva, mjesna i općinska vijeća iz Mlade Boleslave i šire okolice. Gospodin poslanik označio je ovu pijetetu kao jedinu svoje vrste.

Mesec novembar bilježi u našem distriktu dva važna događaja. Dne 19. novembra 1934. svečano je proslavio R. C. Prag desetgodišnjicu svoga ustanovljenja. Sjednica bila je u tu svrhu otvorena tako, da smo iskazali počast državnome barjaku pjevanjem narodne himne. Mnogobrojno učestvovanje članova praškoga kluba i 24 čehoslovačkih klubova dokazala je ne samo jakost nego i važnost českosl. Rotary. Bila je to historijska sjednica u českosl. Rotaryju. Rotarijsko sjeme palo je kod nas na plodno tlo, niklo je i u deset godina svoga opstanka naraslo u jako drvo sa 34 grane — 66. distrikt sa 34 klubova i 850 članova. Vjerujemo, da će rotarijsko drvo i nadalje prospijevati, da će biti stalni, živi izvor misli služenja, dobre volje, prijateljstva i međunarodnoga sporazumijevanja. Sjednici je pretsjedao prvi pretsjednik praškoga kluba i njegov časni član rotar Sum iz R. C. Beč. Sa sjednice odaslana je odanosna brzojavka prezidentu Republike T. G. Masariku, časnome guverneru 66. distrikta R. I.

Svečani govor održao je bivši guverner rotar Tille, koji je pri kraju istaknuo odgovornost praškoga kluba i važnost ostalih česko-

slovačkih klubova, koji daju izraza rotarijskome duhu kod nas i stvaraju novu tvorbu Rotary — českoslovačku Rotary. Gajiti rotarski duh u demokratskom smislu, voditi u tom duhu našu mladež i priuzgojiti u njoj naše českoslovačko rotarstvo: to je zadaća našega Rotary.

Dne 25. novembra o. god. vršila se je krajevna sednica rotary-klubova iz istočne Česke u Chrudimu. Na njoj je bilo 56 članova iz 14 klubova. Pretsjedao je guverner rot. Zába, a kao glavni referent fungirao je rot. Novák iz Chrudima. Program su sačinjavali predlozi chrudimskoga kluba za publicistiku Rotary i za organizaciju služenja javnosti. Predlozi su bili podneseni u pet točaka:

I. Treba je organizovati tiskovni rad, što je moguće na tri načina:

1.) ustanovljenjem rotarskih knjižnica pri klubovima;

2.) organizovanim literarnim radom za naš list (Českosl. Rotarián);

3.) zanimanjem javnoga tiska za gibanje Rotary.

II. Preporuča se uporaba najsilnijega propagandnoga sretstva za publicistiku Rotary, t. j. radija.

III. Nadaljno uplivno sretstvo jesu laka predavanja.

IV. Naši članovi moraju sistematski i svom silom saradjevati u radu za javnost, i to u javnosti.

V. Što mogu da čine rotarski klubovi kao cjeline u služenju javnosti?

O svim tim točkama razvila se živa debata, kojom su izneseni uzroci za i proti. Detaljirani izvještaj o sjednici i rezultati debata biće objavljeni u listu Českosl. Rotariánu za direktivu ostalim klubovima, da i oni uzmognu dati svoja mnijenja i tako doprinjeti za publicistiku Rotary i za organizaciju njegove službe javnosti.

R. C. Česká Třebova. Priredili su večer s abiturientima realne gimnazije, koji su bili

poučeni o idealističnom življenjskom nazoru, o etičnim temeljima življenja i o izgledima mlade generacije.

R. C. Pardubice. Stupili su u prijateljske veze s klubovima inozemstva, koji će im slati propagandni materijal. Od tih klubova posebice treba istaknuti klubove u Engleskoj i Jugoslaviji, koji se zanimaju za Pardubice koje su na glasu i u tudjini radi uzorno uređenih sportnih pouzeća (konjske utrke, motociklističke utrke sa zlatnim klapakom ČSR.).

R. C. Písek. Muku muče kako bi postavili moderno kupalište. Mesna štedionica darovala je u tu svrhu, na inicijativu svojega glavnoga direktora, rot. Maloga, Kč 100.000; i članovi Rotary klubova požrtvovno potpisuju dionice, izdane u tu svrhu.

R. C. Bratislava udružuje u ovom sjedištu glavnoga grada slovačke četiri narodnosti, a i njihov je rad na polju međunarodnoga služenja uspješan. Tijesne veze ima i sa austrijskim klubovima. Rotar Horna donio je predlog, da rotari koji se lično ne poznaju upotrebljavaju u međusobnim pismima nagovor: *vrácný* (plemeniti, rijetki...), dakle „vrácný prijatelju rotare“.

R. C. Olomouc. Vrlo ih je obradovala posjeta rotara D. Bogdanovića iz Beograda. Zaslugom svojih članova dali su za ferija u trgovačku praksu par djaka.

R. C. Opava je najmladji klub 66. distrikta; dobio je svoj charter 6. oktobra 1934. Zbirkom od Kč 450 plaćao je izdatke za jedno dijete u bolnici českoslovačkoga Crvenoga Krsta.

R. C. Sušice je — zaslugom svojega člana, rotara Seitza, gratskog načelnika i zaslužnog samoupravnog radnika — uzor služenja javnosti. Za njegova načelnikovanja cvate grad Sušice, ta vrata u Krasnu Šumavu, a zato i cilj domaćih i stranih turista.

R. C. Vysoké Mýto uveo je registraciju služenja javnosti svojih članova. Rotar Skala poučava srpskohrvatski jezik.

R. C. Praha doprineo je za gradnju kuće za skautsko ljetnje taborovanje svotu Kč 8045.40. Obradovala ih je posjeta guvernera E. Markovića.

R. C. Košice podupro je akciju za prehranu ubogih djaka svotom od Kč 7240.—.

V. Rudl, Mladá Boleslav,
redakter „Československeho Rotariána“.

Governor — idealist — hunter — admiror of Nature.

IZ NAŠIH KLUBOVA — NOVEMBER 1934

R. C. BANJALUKA

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Palace

84. sastanak. 2. nov. Frekvencija 71.43 %. Nakon čitanja pošte izveštava brat Fišer o prijemu šticeenika Milorada Miškovića u ovdašnji konvikt „Prosvete“. Po predlogu brata Bocarića daju braća prilog za zimski kaput siromašnom učeniku Učiteljske škole. Brat Dr. Bukinac izveštava o svom putu na jug države, koji izveštaj prate svi članovi velikim zanimanjem.

85. sastanak 9. nov. Frekvencija 78.57 %. Od prispele pošte ističe se naročito pismo brata guvernera o kandidaturi brata doktora Joze Poduje za guvernera našeg distrikta za godine 1935./1936. Kako klub nema vlastitog kandidata usvaja se kandidatura brata doktora Poduje. Čita se članak br. Viktora Car-Emina, izašlog u listu „Mornar“. Prima se predlog brata predsednika da se zamoli g. profesor Nedić da u klubu održi jedno predavanje o Engleskoj. Zaključuje se, da uprava donese do narednog sastanka shodne predloge o ekstenziji kluba.

86. sastanak 16. nov. Frekvencija 71.43 %. Pored ostalih zanimljivosti u pošti čita se prismo R. C. Alexandria, kojim nas izvještavaju, da su po običaju svoga kluba 7. o. m. nazdravili našem klubu te se zaključuje pismeno zahvaliti i prigodom idućeg sastanka nazdravicu vratiti. Prima se na znanje prevod brata predsednika pisma uprave „Rotarian“ o nezgodnom tumačenju članka u julskom broju „Rotarian“. Brat ing. Marković izveštava o svojoj poseti Beogradskom klubu i o lepom predavanju što je tamo održao brat Dr. Ilija Pržić o „Ekstradicijama“. Brat dr. Bukinac nastavlja opisivanjem svoga puta na jug države i u Grčku.

87. sastanak 23. nov. Frekvencija 64.28 %. Čita se govor predsednika R. C. Zagreb, na komemorativnom sastanku za blaženopochivšim Viteškim Kraljem Aleksandrom I. Ujediniteljem. Brat ing. Marković čita iz novembarskog broja Jugoslovenskog rotara članak poč. brata Vasilja Grđića „Jugoslovenstvo i Rotarstvo“.

88. sastanak 28. nov. Frekvencija 50 %. Po ranijem pozivu održan je ovaj sastanak na ribnjaku brata predsednika u Saničanima kraj Prijedora, gdje su braća prisustvovali ribolovu. Mrežom od nekoliko desetaka metara dužine izvlačili su vešti ribari od jednom po nekoliko hiljada kilograma zdravih i lepih šarana, štuka, linjaka i somova. Sa velikim interesovanjem prave celi prizor, gledaju kako se riba vadi iz mreže, sortira na posebnim stolovima prema veličini i vrsti, tovari u bačve za transport i sprema u rezervoare za zimovanje. Nakon pregleda nastipa pojedinih ribnjaka, kojih površina iznaša 270 ha, pregledavaju se nuzpostrojenja, kao što su spremišta hrane za ribu, strojevi za meljavu i t. d. Sa velikim zanimanjem prate braća razlaganje brata predsednika i njegova poslovođe g. Lajtnera o svim radovima oko uzgoja ribe, o tržišnim i eksportnim prilikama i t. d. Na zajedničkoj večeri, koju je posle toga domaćin priredio zahvali se brat ing. Marković u ime sviju prisutnih brata predsedniku na gostoprimstvu i požrtvovnosti kojom nas celo vreme informisao, a u drugom delu svoga govora ocenio je naporan rad oko uzgoja ribe kao i važnost ovoga preduzeća za celi ovdašnji kraj. Brat predsednik u svom odgovoru iznosi historijat svoga preduzeća i sve poteškoće, kojima se imao boriti osobito posle oslobođenja. Prisutni sa velikom pažnjom prate domaćinove reči a u drugarskom razgovoru debatiraju još dugo o impresijama dana.

*

R. C. BEOGRAD

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

298. sastanak 5. nov. Frekvencija 68.63 %. Gosti-rotari: St. Musulin i Edo Marković iz Zagreba. Predsednik Dr. Vlada Petković saopštava sadržinu pisma guvernera Dr. Krejčija, koji nas pita dali će naš klub postaviti kandidata za izbor guvernera za narednu godinu. Posle kratke diskusije primljen je predlog da naš kandidat bude rotar admiral Prica. Rotar Meichsner daje referat o poseti

kluba u Splitu i opširno govori o Pomorskom muzeju i Okeanografskom institutu u Splitu. Rotar Pržić govori o kongresu pravnikâ i donetim rezolucijama.

299. sastanak 12. nov. Frekvencija 45·10 %. Gosti-rotari: Uroš Dučić, Sarajevo, Lazar Marković, Banja Luka i Hinko Štajner, Vukovar. Pretsednik Dr. Petković pozdravlja brata Djurića koji se nekoliko meseci bavio na svom imanju u Mataruškoj Banji, i brata Sondermajera koji se vratio iz Amerike. Sekretar Koen čita poštu i daje obaveštenja o događajima u rotarskom svetu. Dr. Ilija Pržić održao je veoma interesantno predavanje „O ekstradiciji“, objašnjavajući sa gledišta međunarodnog prava kako su pojedine države u poslednjim decenijama postupale.

300. sastanak 30. nov. Frekvencija 79·59 %. Gost-rotar: Edo Marković, Zagreb. Pretsednik pominje jubilej (10 godišnjicu) Praškog kluba i nazdravlja članovima Praškog kluba. Sekretar čita pismo guvernera Dr. Krejčija koji nam javlja da je dobio zadovoljavajući odgovor od redakcije „The Rotarian“ na članak od juna. Saučešće usled gubitka br. Jovanovića izjavili su nam klubovi: Pančevo, Varaždin, Vukovar, Osijek, Zagreb. Rotar Pavlović saopštava pozdrav rotara Pintero- vića, past-pretседnika R. C. Osijek. Rotar Protić daje opširan referat o sastanku guvernera i direktora emisijonih banaka Male Antante u Bukureštu. Brat Edo Marković daje referat o svojoj poseti Praškom Rotary klubu i saopštava pozdrave tog kluba.

301. sastanak 26. nov. Frekvencija 66·04 %. Gosti-rotari: Ing. Georg Panaitopol, Bukurest, Edo Marković, Dr. Jose Poduje, Rad. Alaupović, Zagreb, i Dr. Ivo Bonači, Split. Gosti-nerotari: Dr. Krajač, Beograd, i Dr. Čimić, Zagreb. Pretsedava Dr. Milan Stojadinović, Direktor R. I., koji otvara sednicu toplo pozdravljajući naročito rotara Panaitopola iz Bukurešta, koga moli da izruči naše pozdrave tamošnjoj braći. Zatim se obavlja prijem novih članova Dr. Peičića i Dr. Ilića. Sekretar Koen čita zakletvu koju oba nova člana potpisuju, a pretседavajući ih proglašava za primljene i predaje im rotarsku značku. Članu Londonskog Rotary kluba, Princu Djordju Engleskom klub će 29 ov. mes. uputiti čestitku. Čita se pismo sekretara

D-ra Potera iz Zürich-a u kome se skreća pažnja na potrebu širenja rotarskih načela u ovo doba nesuglasica izmedju pojedinih država. Posle toga održao je rotar Sondermajer veoma interesantno predavanje o svojim utiscima sa puta po Americi. Zatim Rotar Panaitopol iz Bukurešta zahvaljuje na lepom prijemu i pominje rad komisije, čiji je pretседnik, i koja sa našim vlastima ima da reši razna saobraćajna i trgovačka pitanja, i raduje se da zaslugom rotara Pelivanovića, koji je pretседnik jugoslovenske komisije, rad lepo napreduje i da će sigurno biti povoljno završen. Oba pretседnika, nadahnuti rotarskim idejama, koriste u tom slučaju obema državama, što je opet nov dokaz k tome kako je rotarstvo čovečanstvu korisno. Dr. Poduje zahvaljuje na toplom prijemu i čestita bratu Prici na kandidaturi za guvernera 1935. god. Rotar Prica se zahvaljuje; njihove govore završava direktor Stojadinović pominjajući da imamo već dva kandidata (Dr. Poduje i admiral Prica), ali pošto možemo izabrati samo jednog, to sigurno ćemo imati jednog od njih u 1935. godini, a drugog — naredne godine.

✱

R. C. DUBROVNIK

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Hotel Imperial

77. sastanak 8. nov. Frekvencija 77·78 %. Raspravljalo se o kandidaturi za guvernera; riješeno je da naš klub ne postavlja svoga kandidata. Pojedina braća referisala su o radu domaćih i stranih klubova. Zapaženo je, da je u klubu Graz opet održano jedno zanimivo predavanje o Dalmaciji.

78. sastanak 15. nov. Frekvencija 66·67 %. Kao gosti pristuni su rotar L. H. Jungnickel iz R. C. Beljaka (Villach) te g. ing. Gj. Dornier iz Beograda. Tajnik Sokolović izvijestio je o svojim posjetama i razgovorima sa braćom R. C. Split, Sušak i Zagreb. U izvještajima o zvanju pojedina braća iznijela su mnogo zanimivih pojedinosti, o kojim je poodvedena živa diskusija.

79. sastanak 22. nov. Frekvencija 94·44 %. Gost: rotar G. Gjermanović iz Beograda. Pročitan je bio program rada, usvojen na sjednici uprav. odbora. Riješena su razna te-

kuća pitanja, a zatim su o novostima iz zvanja referisala braća Dr. Mladinov (bolesti u gradu), ing. S. Marković (motorizacija u Njemačkoj), A. Ćurlin (nova industrijska poduzeća u našem području), te kap. Miloš (razlika kvalitete materijala predratnih i poratnih brodova, a s time u vezi i razlika cijene brodova za demolizaciju).

80. sastanak 29. nov. Frekvencija 78.89 %. Gost: rotar Jungnickel iz Beljaka (Villacha). Pročitani su izvještaji domaćih klubova, te iz bulletina Zürich. Diskutovalo se o božićnoj pripomoći siromasima, pa je odlučeno da se u tu svrhu stavi na raspolaganje braći Bravačiću, Kaldoru, Kristiću i Dr. Mladinovu iznos od Din 2500.—, da ga oni raspodijele u tu svrhu prema svojem najboljem uvjerenju.

R. C. L J U B L J A N A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
I. V.—31. X. Hotel Bellevue
I. XI.—30. IV. Hotel Union

184. sastanak 7. nov. Frekvenca 72.97 %. Brat tajnik nam sporoča sklepe upravnega odbora, ki se glede njih razvije nekaj diskusije. Nato nam je brat Ranzinger podal lepo zaokroženo sliko o špediciji, ter je prikazal vlogo špediterja v gospodarskem življenju, pravne podlage, ki na njih počiva ta gospodarska veja, in komercialno strukturo te stroke.

185. sastanak 14. nov. Frekvenca 81.08 %. Uvodoma se nadaljuje diskusija o sklepih zadnje seje upravnega odbora. Nato nam predava brat dr. Bole o zavarovalništvu, ter nam daje mnogo vpogleda v to stroko. Najprej nam prikazuje splošno situacijo zavarovalne stroke v Jugoslaviji, potem pa prehaja na sedanje razmere, ki se v njih zrcali splošno pomanjkanje gotovine ter poskušanje državne iniciative v tej stroki.

186. sastanak 21. nov. Frekvenca 78.38 %. Predaval nam je brat dr. Tavčar o sladkorni bolezni. Prikazal nam je potek te bolezni, nje vzroke in način zdravljenja. Nato nam je brat Jakac poročal o svojem nedavnem odpoklicu na Dvor, kjer je izvršil več portretov, med njimi rumunske kraljice-matere

in ministra Jevtića. Brat predsednik Kavčič nam je nato podal sliko o novi davčni praksi, po kateri se je kljub propadanju gospodarstva davčna osnova nasproti lanskemu letu v Ljubljani dvignila za 260 %. Zato je razumljivo, da je poseglo gospodarstvo Ljubljane po skrajnem sredstvu obrambe — generalnem štrajku.

187. sestanek 28. nov. Frekvenca 72.97 %. Večer je bil rezerviran diskusiji o industrijskih prodajalnah, ki tvorijo predmet živahnega razpravljanja v javnosti. Diskusije so se udeležili predstavniki industrije in trgovine, ter je na ta način prišlo do popolne jasnosti. Osnovni referat je podal brat doktor Slokar. Brat dr. Pavlin je opisal otvoritev novega doma Avtokluba v Beogradu, težnje Avtokluba za odstranitev oziroma ublažitev avtomobilskih davščin, ter je končno še podal svoje vtise ob posetu kraljevske grobnice na Oplencu.

R. C. M A R I B O R

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 19.30
Velika kavarna

195. sastanak 5. nov. Frekvenca 77.14 %. Uvodoma so se obravnavale nekatere interne klubove zadeve, kakor frekvenca preteklega meseca, Ladies'Night odn. 200. meeting, ekstenzija, blagajnikovo mesečno poročilo, kandidatura za guvernerja 1935/36. — Brat pastprezident Ploj je poročal o svojih vtisih s pogrebnih svečanosti v Beogradu, nato pa o mednarodnem položaju naše države, o situaciji na Balkanu in o saarskem vprašanju. — Brat Kovačec je poročal o delovanju češkoslovaških rotarskih klubov, brat Rapotec pa o vsebini revije „The Rotarian“ ter biltenov Rotary klubov Harbin, London, Marblehead, Paris, Sofija in Tokyo.

196. sastanak 12. nov. Frekvenca 68.57 %. Na tem sestanku je referiral brat Šorli o vsebini biltenov Rotary kluba Ceuta (Španija) in Sorata (Bolivija). Nato je govoril brat pastprezident Ploj o temi „Valutno in denarno vprašanje pri nas“. Veleaktualnemu predavanju je sledila daljša debata.

197. sastanak 19. nov. Frekvenca 77.14 %. Po končanem tajnikovem poročilu o delo-

vanju jugoslovenskih rotarskih klubov je predaval brat Loos o svojem potovanju s parnikom „Kraljica Marija“ po vzhodnem delu Sredozemskog morja. Predavatelj je svoja velezanimiva izvavanja ilustriral s številnimi razglednicami in lastnimi fotografskimi posnetki.

198. sestanek 26. nov. Frekvenca 85.71 %. Najprej je poročal brat predsednik o obisku nekaterih naših članov v sosednem rotarskem klubu v Gradcu, nato pa je otvoril debato glede proslave našega 200. sestanka, ki se bo vršil dne 7. decembra. — Brat J. Gustin je poročal zelo zanimivo o svojem potovanju na Dunaj in v Budimpešto. — Brat Marinič je poročal o nujni potrebi ustanovitve prehodnega oddelka za oskrbo umobolnih picijentov v tukajšnji javni bolnici, kamor bi se lahko oddajalo take nesrečneže do njihove definitivne odprave v urejene umobolnice. Klub sklene predložiti mestnemu predsedstvu tozadevni memorandum. — Brat Krejči je poročal v sedanji naši davčni politiki. Zanimivemu referatu je sledila daljša debata.

R. C. N O V I S A D

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Kraljica Marja

223. sastanak 2. nov. Frekvencija 54.28 %. Pročitane su mnogobrojne izjave saučešća, prispele od inostranih klubova, te je odlučeno da se svima ovim klubovima izrazi pismena zahvala. U nastavku su podneti referati o radu stranih klubova. Naročitu pažnju je izazvao referat br. Manojlovića o radu američkih klubova koji se vrlo živo bave problemom skrbi za omladinu. — U vezi s ovim referatom razvila se vrlo živa i zanimljiva diskusija.

224. sednica 9. nov. Frekvencija 57.14 %. Na ovoj sednici odana je počast Vasilju Grdjiću kojim povodom je brat pretsednik održao prigodan govor. — Povodom kandidature br. Dr. Poduje za novog guvernera odlučeno je da uprava kluba u toj stvari donese odluku. — Ing. Tabaković pročitao je prevod govora pariskog pastprezidenta koji je održan povodom smrti Nj. Vis. Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Odlučeno

je da se ovaj govor u prevodu dostavi bratu guverneru radi donošenja u Jugoslovenskom Rotaru. — Povodom tačke III saopštenja br. 3 o „poslovnoj zloupotrebi rotarstva“ razvila se interesantna diskusija u kojoj su učestvovala mnoga braća. — Usvojen je predlog brata Bogdanovića da se na jednoj od idućih sednica povede diskusija o razvijanju drugarstva.

225. sednica 16. nov. Frekvencija 45.28 %. Sekretarski izveštaj sadržao je redovnu poštu i nedeljne izveštaje domaćih klubova. — Zatim je br. Ing. Manojlović podneo vrlo zanimljiv referat o prispelim odgovorima na postavljene 12 pitanja R. C. Rawling Wyoming.

226. sednica 23. nov. Frekvencija 71.42 %. Na ovoj sednici pomenuta je smrt uglednog prote Djordja Velića, koji je, iako nerotar, čitavog svog života delovao u duhu rotarskih smernica. Njegovom smrću nestala je iz novosadskog javnog života jedna od najmarkantnijih figura. R. C. Novi Sad je ovim povodom izrazio svoje saučešće br. Gračaninu, koji je zet ovog velikog pokojnika. — U nastavku sednice održao je br. Brkić petminutni referat o zbrinjavanju napuštene dece, a br. Dr. Trifković o transfuziji krvi.

227. sednica 30. nov. Frekvencija 71.42 %. Pročitana je obilna pošta koja je u toku te sedmice prispela. Primljen je poziv na svečanu predaju Chartera R. C. Zemun te je odlučeno da se ovo i raspisom saopšti članovima te da se uz nastoji, da se u što većem broju odazovemo ovom pozivu. — U nastavku je br. Kostić održao petminutni referat o svojim zapažanjima na ulici. Povodom ovog vrlo zanimljivog referata razvila se vrlo zanimljiva diskusija, iz koje su se iščaurile mnoge korisne sugestije.

R. C. O S I J E K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Grand Hotel

254. sastanak 1. nov. Frekvencija 82.60 %. U odsutnosti pretsjednika otvara potpretsjednik br. Dr. Čačinović sastanak sa pozdravom braći. Tajnik izvješćuje, da smo od R. C. Pelhrimov primili obavijest, da je umro nji-

hov član Dr. Vlasak; klubu izrazili smo naše saučešće. Jadranska Straža pozivlje klub na komemorativno predavanje, kojem će klub prisustvovati. Društvo za zaštitu djece moli potporu; klub zaključuje, da će uzeti molbu u obzir prigodom božićne razdiobe. Iz nedeljnih izvještaja vidimo, da je u klubu u Zagrebu čitan izvještaj pastguvernera Markovića, držan na konferenciji EAC u Baden-Badenu, pa je bratski klub zamoljen za ovaj izvještaj. Tajnik izvješćuje, da je u sporazumu sa upravnim odborom promijenio svoju klasifikaciju u „Nacionalna udruženja“. U škrabici sakupljeno je Din 348.—. Br. Kabelać održavo je vrlo interesantno predavanje o šećernoj industriji, prikazujuć historijat i fabrikaciju šećera; pretsjedatelj zahvaljuje predavaču.

255. sastanak 8. nov. Frekvencija 100%. Pretsjednik, otvarajuć sastanak, izrazuje svoje veliko zadovoljstvo što su danas sva braća shvatila svoju dužnost pa želi da to uvijek tako bude. Tajnik čita zapisnik prošlog sastanka, koji se ovjerava, te izvješćuje, da R. C. Praha slavi svoju 100-godišnjicu na koju nas pozivlje; klubu imade so poslati čestitka. Na zahtijev brata guvernera izvješćuje se, da naš klub za buduću godinu neće postaviti guvernerskog kandidata. Bratskom klubu Sušak zahvaljujemo za poslani časopis „Mornar“ iz kojeg je tajnik pročitao članak brata Car-Emina posvećen svijetloj uspomeni blagopočivšeg Viteškog Kralja. R. C. Sarajevo zahvaljuje za izraze saučešća prigodom smrti br. Grdjića. Br. Kiš održao je svoje predavanje „Žitno tržište i trgovina žitarica“; braća saslušala su sa pažnjom te interesantne izvode, a pretsjednik zahvalio se predavaču. Br. pretsjednik čestita rođendan našem vrlo vrijednom i požrtvovnom br. Hiniću, čemu se sva braća burnim aplausom pridružuju.

256. sastanak 15. nov. Frekvencija 86.95%. Tajnik izvješćuje, da smo dobili dopis brata Ministra Dr. Ulmanskog, kojim se zahvaljuje na čestitci povodom njegovog odlikovanja. Klub je primio dopis od brata guvernera zajedno sa kopijom „Magazin Chairmana“ u vezi sa člankom koji je izašao u julskom broju „The Rotarian“ o Gavrilu Principu; plenum uzeo je odgovor na znanje, a bratu guverneru zahvaljuje na njegovom zauzima-

nju. Sinovi naše braće, koji studiraju na Visokim školama u Zagrebu (Dr. Čačinović, Dr. Kaiser, Krasso, Krešić i Dr. Uzelac) mole svojim dopisom, da im utremo put, kako bi mogli stupiti u dopisivanje sa sinovima rotara tu- i inozemstva; upravni odbor zaključio je, da će tu akciju živo podupirati, ali će se prije toga zatražiti uputa br. guvernera. Tajnik čita od zagrebačkog kluba poslani izvještaj pastguvernera br. Markovića. Poslani upitni arak broj 5 bude detaljno raspravljen i riješen.

257. sastanak 22. nov. Frekvencija 95.64%. Nakon običajnih formalnosti izvješćuje tajnik, da nam je R. C. Zagreb poslao 500 propagandnih brošura br. Dr. Šišića „Skrb za sakatu djecu“; glede doprinosa odlučio upravni odbor. Sreski odbor Crvenog krsta moli za potporu; zaključuje se postupati kao i kod drugih molbi, koje će se sve riješiti prigodom božićnog obdarivanja. Tajnik razdjeljuje novemberski broj „Jugoslavenskog Rotara“ i čita V. mjesečno pismo brata guvernera, koje je velikom pažnjom saslušano, a isto tako i članak pokojnog br. Grdjića: „Jugoslavenstvo i Rotarstvo“. U škrabici sakupljeno je Din 542.—. Br. Dr. Kaiser saopštava, da je njegov sin svoj referat o ferijalnom putovanju rotarskih sinova po Belgiji priposlao svim klubovima u Belgiji gdje je bio gostom, na to je dobio od R. C. Liège dopis u kojem veli da je taj cijeli referat dao prevesti na francuski jezik te ga uvrstio u svoj nedjeljni izvještaj, koji je u cijelosti objelodanjen u Buletinu 61. Distrikta, broj 17 od 10. novembra. Br. Govorković referira detaljno o člancima izašlih u julskom broju „The Rotarian“ o eventualnoj promjeni naših šest ciljeva. Br. Poljak drži svoje predavanje „Hiperprodukcija i racijonalizacija u proizvodnji kolonijalne robe“. Braća su oba predavanja saslušala velikom pažnjom.

258. sastanak 29. nov. Frekvencija 95.84%. Pretsjednik, otvarajuć sastanak, pozdravlja gosta br. Poppa od R. C. Vukovar sa molbom, da izruči u svom klubu srdačne pozdrave, zatim novoga člana Dr. Julije Batorija klasifikacija kirurgija upućujući ga u bit rotarstva i predaje mu klupski znak. Tajnik čita šest ciljeva, Dr. Batori zahvaljuje na srdačnom pozdravu i prijemu te obećaje, da

će se držati rotarskih principa i pokazati se kao dostojan rotar. Tajnik čita dopis brata guvernera glede dopisivanja rotarskih sinova, na koje će se odgovoriti, kada se naš predsjednik vrati sa putovanja. Tajnik čita poslanicu evropskog sekretara br. Dr. Pottera. R. C. Zemun nas pozivlje na predaju chartera za 9. decembra. Tajnik izručuje pozdrave br. Dr. Poduje, koji je ovih dana boravio ovdje. Br. Krešić drži svoje predavanje „Trgovina drvom“, koje je sa pažnjom saslušano. Brat predsjedajući potpredsjednik Dr. Čačinović saopštava, da grad Osijek priredjuje pohod na Oplenac, da se pokloni sjeni blagopočivšeg Viteškog Kralja dne 8. decembra, pa pozivlje svu braću da se priključe, što prisutni i obećaju.

R. C. P A N Č E V O

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Pivara Vajfert

178. sastanak 2. nov. Frekvencija 72.80 %. U početku sednice brat predsjednik prigodnim rečima proziva braću da jednim minutom ćutanja odadu poštu pokojnom bratu Vasilju Grdjiću, članu R. C. Sarajevo. Posle toga svi prisutni kliču: Slava mu! Br. Darvaš drži predavanje iz svoga zvanja: O nastavničkom radu. Braća su velikim interesom slušala veoma zanimivo predavanje i nagradila predavača burnim aplausom. Brat tajnik daje referat o radu odbora za ciljeve i zadatke komponentnih odbora i njihovih pododbora. Na molbu udruženja muzikanata sakupljeno je medju braćom 160 Din kao priloga istom udruženju. Na kraju sednice iznašaju se nedeljni izveštaji domaćih klubova.

179. sastanak 9. nov. Frekvencija 81.90 %. Br. Darvaš drži veoma uspelo predavanje o Čehoslovačkoj. Braća su velikom pažnjom saslušala br. Darvaša. Br. Kund daje iscrpan i zanimljiv referat o radu austrijskih i nemačkih klubov. Tajnik govori o petom mesečnom pismu evropskog sekretarijata iz Züricha. R. C. Pelhrimov izrazili smo najtoplije saučešće povodom smrti br. Dr. Františka Vlasaka. Stupili smo u vezu u svrhu izmenjivanja nedeljnih izveštaja sa R. C. Aachen, Leipzig, Zürich, Žamberk, Karlovy

Vary, Garmisch - Partenkirchen, Usti n/L, Wiesbaden i Pišek. Na kraju sednice brat predsjednik prigodnim rečima čestita krsno ime Sv. Djur bratu pastpredsjedniku Isailoviću i br. Atanackoviću.

180. sastanak 16. nov. Frekvencija 77.35 %. Br. Freund drži veoma interesantno predavanje o poslovnim vezama sa inostranstvom. Brat predsjednik seća se desetogodišnjice R. C. Prag i diže svoju čašu u čast R. C. Prag. Svi prisutni kliču: Živeo R. C. Prag! Br. Darvaš daje zanimljiv i iscrpan referat o radu švajcarskih klubova. Br. Kund čita interesantan članak od Klaus Mehnerta „Sovjetwitz und Sovjetbüro“. Stupili smo u vezu u svrhu izmenjivanja nedeljnih izveštaja sa R. C. Riga i Černauti.

181. sastanak 23. nov. Frekvencija 81.90 %. Brat predsjednik pozdravlja g. Milića Mirona, sudiju, i želi mu prijatan boravak u našoj sredini. Odredjuje roll-call. Br. Isailović drži predavanje: „Koje su potrebe naše zajednice i šta bi mi rotari mogli učiniti u tom pogledu“. Predavanje br. Isailovića požnjelo je veliki uspeh i braća su ga nagradila burnim aplausom. Br. Kund čita članak „Märtyrerbilder aus Russland“. Br. Srdanović podaje nedeljne izveštaje domaćih klubova. Tajnik izveštava, da smo br. Darvašu izrazili najiskrenije saučešće povodom smrti njegove sestre. Sa velikom radošću uzimamo na znanje, da će nam brat guverner učiniti zvaničnu posetu 8. decembra o. g. Stupili smo u vezu u svrhu izmenjivanja nedeljnih izveštaja sa R. C. Athen i Interlaken.

182. sastanak 30. nov. Frekvencija 72.80 %. Ovom sastanku je prisustvovao kao gost g. Nikola Ivković, direktor parnog mlina. Brat predsjednik seća se prigodnim rečima sutrašnjeg praznika Ujedinjenja i dirljivim rečima govori o blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. Braća ustaju i kliču: Slava mu! Brat predsjednik poziva braću da uzmu učešća na blagodarenjima, koja će se održati u svim crkvama. Tajnik referiše o zanimljivostima iz „The Rotariana“ i „The News Letter“. Iznaša medju ostalim i članak pastpredsjednika Rotary Internacionala Nelsona o izmeni naših šest ciljeva i članak rotara MacFadina protiv izmene. Posle kraće diskusije rešeno je, da

naš klub ne želi da se na novo stilizuju naši ciljevi. Čita se upitni list, koji smo primili iz Chicaga u pogledu načina održavanja konvencija. Naše mišljenje je da se konvencije održavaju svake druge godine, ali na isti način kao i dosada. Za prisustvovanje na charter svečanosti R. C. Zemun prijavilo se je devet braće. Rešeno je da se da u zimskim mesecima djačkim kujnama osnovnih škola Car Lazar i Vožd Karadjordje mesečna pomoć od po 150 Din. Referišu se nedeljni izveštaji domaćih klubova.

R. C. S A R A J E V O

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Europa

- 192. sastanak 5. nov. Frekvencija 57.70 %.
- 193. sastanak 12. nov. Frekvencija 65.40 %.
- 194. sastanak 19. nov. Frekvencija 57.70 %.
- 195. sastanak 26. nov. Frekvencija 80.77 %.

Na sastanku od 5. novembra pretsjednik brat Dr. Dušan Dividović potsjeća braću na sutrašnji dan 6. novembra, kada je slavom ovjenčana i pobjedonosna vojska ušla u Sarajevo prije 16 godina i donijela nam slobodu. Sjećajući se toga istorijskog i za nas tako značajnog dana on izriče hvalu i slavu oslobodilačkoj vojsci, a braća se jednodušno svojim poklicima pridružuju bratu pretsjedniku. — Skoro od svih Rotary klubova u našoj zemlji dobili smo tople izjave saučesća prigodom smrti našeg brata Vasilja Grgjića; osobito je obratilo na se pažnju sve braće pismo br. guvernera Dr. Krejči, koji nam vrlo dirljivim i osjećajnim riječima izražava saučesće i svoju duboku bol za izgubljenim odličnim bratom Vasiljem Grgjićem. — Brat Ing. Grof Oskar je održao svoje 6-minutno predavanje o služenju zajednici. — Brat Dr. Davidović je upoznao braću sa glavnim idejama iz predavanja Dr. Canvina (prevod R. C. Šibenik): „Od liberalne do korporativne ekonomije“, nakon čega je slijedila diskusija.

Na sastanku koji je održan 12. novembra, održao je br. pretsjednik Dr. Davidović lijep govor o danu mira. U tim danima se moramo sjetiti najveće žrtve koju je

naš narod položio na oltar mira. Naš uzvišeni vladar Blaženopočivši Kralj Aleksandar I. pao je kao žrtva mira. Poziva braću da zajedno s njime kliknu: Neka je slava Velikom Mučeniku Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju! Nakon toga su braća provela u šutnji 2 minuta u mislima na Blaženopočivšeg Kralja i ostale žrtve koje su poginule da nam stvore mir. — Zatim je brat Ivo Vranić održao svoje 3-minutno predavanje. On je vrlo lijepo i znalački obradio temu: „Služenje u klubu“. — Brat Sefić referira o stanju akcije za osnivanje R. C. u Mostaru. Brat pretsjednik i ostala braća odobrila su taj njegov rad i nadamo se da će skorih dana već doći do osnivanja novog kluba u Mostaru, gdje su skoro sve predradnje pri završetku. — Brat Dr. Šternberg obradio je opširno referat o radu čeških Rotary klubova. Prije zaključka sjednice br. pretsjednik apelira na odbor za primanje da se pozabavi pitanjem extenzije u našem klubu.

Na sastanku od 19. novembra, poslije završetka tekućih klupskih poslova, održao je brat Sefić svoje predavanje: „Potreba saradnje Rotary klubova kod rješavanja privrednih i socijalnih pitanja“. Na to se je predavanje nadovezala vrlo lijepa diskusija o svim pitanjima, u kojoj su skoro sva braća uzela učešća. — Iza toga je brat Ing. Oskar Grof pročitao napis koji je poslao bratu guverneru, na njegovu želju, o bosanskim mlinovima (vodenicama), koji će biti otštampan u Jugoslavenskom Rotaru.

Na sastanku od 26. novembra održao je brat Dr. Ivica Pavičić 3-minutno predavanje o pravu i rotarstvu, u kome je na vrlo uspešan i zanimljiv način podvukao razliku između legalnosti i prava i između zakonitosti i morala. — Brat Vaso Ristić je održao predavanje o „Krivaji“, šumskoj industriji prije Eisler i Ortlieb, Zavidovići. To je prvo od niza najavljenih njegovih predavanja o šumskim preduzećima u kojima je naša država interesovana. U „Krivaji“ je država angažovana sa 26 %, u „Celulozi“ d. d. Drvar sa 49 % i to preko „Šipada“, a u Šipadu samom ima država sve akcije u svojim rukama. Brat Ristić je iznio historijat toga preduzeća, ocrtao današnju situaciju i naglasio korake koji će se vjerovatno

u bliskoj budućnosti poduzeti da se prilike u ovom preduzeću raščiste. Predavanju je sledila živa diskusija.

R. C. S K O P L J E

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Bristol

- 196. sastanak 2. nov. Frekvencija 82.75 %.
- 197. sastanak 9. nov. Frekvencija 65.51 %.
- 198. sastanak 16. nov. Frekvencija 58.62 %.
- 199. sastanak 23. nov. Frekvencija 62.06 %.
- 200. sastanak 30. nov. Frekvencija 82.75 %.

Naročita pažnja posvećena je pitanju osnivanja rotari kluba u Bitolju, te se predradnje privode kraju. — Na sednici od 2. novembra, brat dr. France Mesesnel, docent filozofskog fakulteta u Skoplju, održao je predavanje o svome arheološkom izletu u okolinu Dojrana i Strumice. U svom interesantnom referatu br. dr. Mesesnel skrenuo je pažnju na iskopine u području Dojrana kao i na interesantne crkve Vadoću i Veljusu u okolini Strumice, koje su sagrađene za vreme vizantijske vladavine. — Na sastanku od 9. novembra gost g. dr. Aleksije Jelačić, privatni docent skopskog filozofskog fakulteta, održao je predavanje o razvoju mađarske nacionalnosti. U svome dokumentovanom govoru g. dr. Jelačić je objasnio simpatije izvesnih liberalnih krugova u Evropi prema Mađarima, njihovim nepoznavanjem stvarnih prilika. Liberalnoj Evropi bila je simpatična borba Mađara protiv germanizatorskih težnja Josipa II. i protiv centralističko-apsolutističkih nastojanja Meternikovih, kao i njihova revolucija 1848/49 god., koju je konačno ugušila vojska autokratskog ruskog cara. Ali mađarsko tlačenje narodnih manjina nije bilo poznato većini evropskih liberala, mađarskih simpatizera. — Usled opšte narodne žalosti, dvestota klupska sednica nije bila svečano proslavljena, pa je izostalo i uobičajeno sestriško veče. Proslava koja je održana 30. novembra, ograničila se na to, da sekretar, brat Milan Čemerikić evocira u svome govoru osnivanje skopskog kluba. Ovim povodom primljene su sa zahvalnošću brzojavna čestitanja od strane brata guvernera i bratskog R. C. Ljubljana. Na ovoj sednici, inž. šum. br. Ljubomir Marković, pisac jedno vrlo za-

pažene knjige o šumarstvu Južne Srbije, održao je predavanje o problemu goleti Južne Srbije. U svome predavanju, br. Marković je podvukao da smo mi od Turaka nasledili u Južnoj Srbiji oko 400.000 ha goleti, koje nam daju čisti prihod od samo jednog miliona i po dinara godišnje. Kad bi te površine bile pod šumom, mi bismo od njih dobivali čisti prihod prosečno 13,500.000 Din, a sem toga uštedili bismo oko 16,500.000 Din godišnje, koliko nam čine štete reke i bujice, ne računajući troškove oko njihovog regulisanja. Zatim je br. Marković prikazao, što je do sada uradjeno na pošumljivanju od 1930. god. amo. Prema njegovim podacima, narod, pomognut od banovine naročito sadnicama, pošumio je 4630 ha goleti sa uspehom od 65 %, a banska uprava je pošumila 680 ha sa uspehom od 85 %.

R. C. S P L I T

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.30
Hotel Bellevue

184. sastanak 7. nov. Frekvencija 81.81 %.
Nakon primanja zapisnika, čitanja korespondencije i izvadaka iz izveštaja domaćih klubova te referata br. Katalinića o stranim klubovima, br. Stanger drži iscrpno i vrlo zanimljivo predavanje: „Nešto iz starog i nešto iz novog zakona o općinama.“

185. sastanak 14. nov. Frekvencija 80.90 %.
Pretsjeda potpretsjednik br. Abramić. Nakon primanja zapisnika brat tajnik čita, kako se je, nakon gubitka članstva dvojice braće, kompletirala uprava i radni odbori. Br. Baldasar kooptiran je u upravu kao odbornik te u odbor za ciljeve i zadatke; iz odbora za služenje u klubu prešao je u pododbor za drugarstvo i frekvenciju. U pododbor za klasifikaciju ušao je ponovno br. Petar Rismondo. Tajnik izvješćuje dalje da je br. Girometta morao napustiti klub navevši razloge, koje je brat pretsjednik uvažio, a koji mu nisu omogućavali da vrši klupske dužnosti. — U stvari izvine uredništva „The Rotarian“ radi neumjesnih izraza u članku julijskog broja o Gavrilu Principu, klub će svoje mišljenje saopćiti pismeno bratu guverneru.

186. sastanak 21. nov. Frekvencija 80.95 %.
 Brat pretsjednik izrazuje zahvalnost bivšem br. Andjelu Uvodiću na prekrasnoj mapi grada Splita sa 12 njegovih umjetničkih litografija, koju je, u znak iskrene odanosti, poklonio našem klubu. Ovaj lijepi dar jednog bivšeg brata kao izraz njegove odanosti prema klubu ugodno se dojmio sve braće. — Brat tajnik nakon primanja zapisnika čita korespondenciju te izvještaje domaćih klubova. Po prvi put primili smo izvještaje bratskog kluba u Banja Luci. Bilo mu u sto dobrih časova! — Br. Stanger izvješćuje o slovenskim klubovima, br. Baldasar o čehoslovačkim, a brat Katalinić o novostima iz inostranstva. — Br. Petar Rismondo drži zatim vrlo zanimljiv referat „O eugeničkom zakonu sterilizacije u Njemačkoj“. Ovaj zanimljivi referat izazvao je mnogo upita, komentara i diskusije.

187. sastanak 28. nov. Frekvencija 57.14 %.
 Brat pretsjednik nazdravlja drugoj novorođenoj kćerkici br. Katalinića. Braća joj čestitaju. — Nakon primanja zapisnika odlučuje se da brat tajnik piše br. Makali u Beograd u stvari njegova daljnjeg članstva. Na želju braće iznosi zatim razne fragmente iz biologije životinja. — Raspravlja se o frekvenciji te o obnovi i ekstenziji kluba novim članovima. Nakon sastanka prisutni članovi pododbora za primanje nastavljaju konferiranje sa članovima uprave.

R. C. S U B O T I C A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
 Hotel Srpski Kralj

231. sastanak 3. okt. Frekvencija 61.88 %.
 Br. Aleksa Stiglitz drži predavanje pod naslovom: „Bilansa žitnog pitanja“ u kojem iznosi razne faktore, koji utiču na formiranje cena na žitnom tržištu, kao i na korake, koje su preduzele vanevropske države u cilju što boljeg placementa žitnih produkata. Predavač iznosi u ciframa količine neprodanih žitnih zaliha u raznim agrarnim zemljama. Referisao je još o radu sednice Upravnog Odbora od 1. oktobra o. g., na kojoj je bio utvrđen sastav komponentnih odbora i zauzeto principiarno stanovište u pogledu sastava pro-

grama rada. — Osim redovnog referata tajnika o radu domaćih klubova referirao je br. Grimm Victor o radu austrijskih klubova.

232. sastanak koji je imao biti održan dne 10. oktobra o. g. odložen je usled tragičnog događaja u Marselju, kojega je kao žrtva pao naš Veliki Vladar Kralj Aleksandar I. Na mesto ovog redovitog sastanka održana je komemorativna sednica u nedelju dne 14. oktobra u 11.30 časova. Brat pretsjednik otvorio je ovu sednicu komemoracijom u pokoj blaženopočivšem Kralju. Ovaj su govor saslušali stojeći duboko pretreseni, potišteni i utučeni članovi, koji su pohiteli, da iskažu poslednu počast svojem ljubljenom Vladaru. — Na ovoj sednici bili su pročitani brzojavni izrazi saučešća R. C. D'Antibes i Jouan le Pins, kao i pismo R. C. Graz, koji takodjer izrazuje sućut, te članak iz današnjih „Novosti“ pod naslovom: „Rotari prilikom smrti Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra.“ Rešeno je poslati telegrafsko saučešće Namesništvu Kraljevine Jugoslavije. Nadalje je rešeno, da se pošalje telegrafsko saučešće guverneru te da se zahvali gore spomenutim bratskim klubovima na izrazima njihovih saučešća. Nadalje je u znak žalosti otkazan sastanak, koji se je imao održati dne 17. oktobra, te onaj koji se imao održati dne 24. oktobra. Odlučeno je, da se do 21. novembra nose klupske značke uvijene u crno. — Nadalje, da se guverneru 49. distrikta izrazi saučešće povodom tragične smrti Barthou-a. — Pri kraju sednice održao je br. Dr. Boski spomen-govor, koji je u prepisu odaslan svim bratskim klubovima.

233. sastanak 31. okt. Frekvencija 47.60 %.
 Čutanjem od jedne minute daje se pošta blaženopočivšem Kralju Mučeniku, te se izveštavaju članovi, da će se do uključivo 21. novembra održati članski sastanci bez večere i ne u otvorenom lokal, već u privatnom stanu tajnika. Klubu je stigao veći broj izraza saučešća iz inostranstva te je odlučeno, da se na istima zahvali. Čita se zahvalnica guvernera 49. distrikta rot. Ullyse Fabre, kojim ovaj zahvaljuje na saučešću povodom smrti Barthou-a. Votirana je svota od 1000 Din ovdašnjem „Dobrom Delu“ umesto venca na odar Kralja Mučenika. — Isto je votirano 200 Din kao prilog za nabavu srebrenog

venca, koji će deputacija grada, u kojoj će u velikom broju sudelovati naši članovi, položiti na grob u Oplencu. — Na komemoraciji Jadranske Straže uzeli su učešća i svi naši članovi. — Prelazi se na čitanje nadošle pošte.

234. sastanak 7. nov. Frekvencija 54.48 %.

Na sastanku pročitano je pismo Njeg. Vis. Kneza Namesnika Pavla, kojim nam blagodari na brzojavnom izrazu saučešća povodom tragične smrti Kralja Ujedinitelja. — Iz referata tajnika proizlazi, da je brat guverner odložio svoje putovanje za Suboticu na neodređeno vreme, da se za poklonstvenu deputaciju našega grada na Oplenac prijavilo sedmoro naših članova te da su nastali administrativni zaostaci u klubu ažurirani. — Sastanak je inače protekao u čitanju prispele pošte te u referatu br. Grimma o zanimivostima iz nemačke pošte.

235. sastanak 14. nov. Frekvencija 54.48 %.

Br. Villy Conen-Jakopčić održao je interesantno predavanje po temi „Izvozna trgovina u sadašnjici“, u kojem se stručno-kritički dotakao svih trgovačkih ugovora, koje je u potonje vreme sklopila naša Kraljevina, kao i postojećih klirinških sporazuma obzirom na naš izvoz. Na predlog potpretsednika brata Dra Pavlovića ovo se predavanje priključuje zapisniku. — Na molbu pododbora za staranje otpuštenih kažnjenika i maloletnika u Subotici pristupila su tome društvu deveterica naših članova uplativši članarinu za pola godine. — Na predlog brata potpretsednika Dra Pavlovića održaće se naredni sastanak našega kluba dne 23. novembra o. g. iznimno u petak sa zajedničkim večerom u klupskim prostorijama u hotelu „Srpski Kralj“. — Nakon čitanja pošte i izveštaja iznose braća pretsednik Dr. Martinis i tajnik Roth reminiscence s osnivačke sednice kluba, obzirom na petogodišnjicu osnutka istoga. Pozivaju prisutne, da svim silama prionu radu, kako bi se u budućnosti, uprkos poteškoća na koje naš klub nailazi već od početka, pokazali i lepši i svetliji rezultati. Povodom opšte žalosti petogodišnjicu osnutka kluba nismo slavili.

236. sastanak 23. nov. Frekvencija 76.16 %.

Pretsednik pozdravlja br. Dra Boskija, čiji je premeštaj poništen pa se opet vratio medju

nas, a isto tako i br. Štefanovića, koji se vratio u našu sredinu posle dužeg odsustvovanja. — Na traženje R. C. Caragua, Chile, šalju se ovom klubu jugoslavenske poštanske marke, koje su priložili br. Kapamadžija i Conen. — U svom tajničkom izveštaju javlja brat Roth, da se je R. C. Zagreb obratio na nas, da raspačamo 500 brošura br. Dra Spivšića o skrbi za sakatu decu. Članovi preuzimaju raspačavanje ove brošure. — Nakon zanimivog i iscrpnog referata br. Grimma o stigloj nemačkoj pošti čita brat tajnik listove brata guvernera.

237. sastanak 30. nov. Frekvencija 76.16 %.

(Ovaj sastanak bio je održan iznimno u petak dne 30. novembra umesto u sredu 28. novembra obzirom na proslavu Nušićevog jubileja.) Br. Grimm drži predavanje o temi „Rotarski pregled u međunarodnom životu, naročito u 73. distriktu“. U prvom delu svog predavanja iznosi br. Grimm što je dosele u svetu učinjeno u smislu našeg šestog cilja, pa se usprkos neuspeha konference za razoružanje izrazuje nadu, da će merodavni faktori, pomognuti svim pozitivnim snagama, ipak uspeti da osiguraju svetski mir, a time i novi polet duševnog i materijalnog poleta celoga čovečanstva. — U drugom delu svoga predavanja iznosi br. Grimm uspehe austrijskih i nemačkih klubova, te njihov uticaj na celokupni život odnosnih zemalja. — Nakon čitanja dnevne pošte i tajničkog referata izveštuje brat tajnik Roth, da je dne 26. novembra posetio bratski klub u Zagrebu, pa iznosi svoje dojmove s ovoga skupa. — Brat pretsednik referiše, da je sa suprugom br. Kapamadžije i br. Grimmom dočekaao na subotičkoj stanici hon. com. ing. Gerbela, koji se iz Soluna vraća u Wien, pa mu je tom prilikom brat ing. Gerbel isporučio za naše članstvo srdačne pozdrave. — Brat pretsednik referiše o pitanju izmene tekstacije šest rotarskih ciljeva obzirom na članak br. Johna Nelsona u „The Rotarian“, kao i po stavu koji je u toj stvari zauzeo br. Eduard Fadina. Priznaje, da je rotarstvo živi organizam, koji je kao takav podvrgnut promenama, ali istodobno ističe, da dosele predložene formule nisu bile sretnije ruke. Predlaže stoga, da se zadovoljimo s postojećim šest ciljeva, dok eventualno ne dodje do jedne sretnije formulacije istih.

R. C. S U Š A K

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Park Hotel

Usled velike tragedije koja je snašla ceo jugoslovenski narod gubitkom Viteškoga Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, morao je biti izmenjen program redovnih sastanaka predvidjen utvrđenim programom rada za mesec oktobar i novembra, koji će se, tokom meseca decembra i narednih meseci, opet dovesti u sklad s pomenutim programom rada.

229. sastanak 7. nov. Frekvencija 72.72 %. Sastanak je bio posvećen međunarodnom služenju. Po otvaranju sastanka, nakon jedne minute šutnje, u počast seni Velikoga Kralja, čita se zapisnik 228. sastanka, koji se prima, na što brat predsednik, naknadno, čestita br. Caru njegov rodjendan, što je, s obzirom na prilike u mesecu oktobru, slučajno i nehotice, propušteno, čemu se sva braća pridružuju. Po pročitanoj pismu brata guvernera o kandidaturi za distriktnog guvernera u 1935/36. godini, zaključuje se da se o toj stvari brat predsednik sporazumije s bratom pastpredsednikom i guvernerom. Petminutni referat br. V. Mikuličića pomno je saslušan. Pojedina braća izveštaju o radu stranih klubova: tako br. Vilko Devčić o radu čehoslovačkih, br. Prikril o radu nemačkih i austrijskih, a br. Broz o radu japanskih klubova. Zaključeno je čestitati bratskom klubu Opava na charter-slavi i zamoliti bratske klubove: Graz, Halle, Pančevo i Šibenik za dostavu nekih zanimivih predavanja održanih u tim klubovima. Po ovim referatima referira brat predsednik o sadržaju poslednjeg broja „The Rotarian“. Brat predsednik je darovao u novoosnovani klupski fond Kralja Aleksandra I. 200 Din na mesto venca na odar blaženopočivšeg našeg sugradjanina Oskara Gudca, na čemu mu se klub najtoplije i najsrdačnije zahvaljuje. Ovome je sastanku prisustvovao gost br. Sokolović iz R. C. Dubrovnik.

230. sastanak 14. nov. Frekvencija 72.72 %. Predsedavajući saopštava o prilogu anonimnog brata od 313 Din u fond Kralja Aleksandra, kao i pozdrav br. Dra Guteše sa Oplenca. Zatim je pročitano pismo brata guvernera od 5. o. m. u predmetu članka jul-

skog broja „The Rotarian“, na koji je brat guverner svratio pozornost glavnog sekretarijata u Zürichu. — Saopštenje „Magazin Chardin-a“ o ovoj stvari smatra se kao dovoljna satisfakcija našim narodnim osećajima i celo se pitanje skida s dnevnog reda. Po saopštenju zahvala bratskih domaćih klubova na dostavljenom im broju „Mornara“ održaje br. Očigrija svoj referat od pet minuta, po zvanju, pod naslovom „Opažanja o uspehu u Trgovačkim akademijama krajem školske 1933/34. godine“, koje su sva braća pomno saslušala.

231. sastanak 21. nov. Frekvencija 81.81 %. Sastanak bio je posvećen služenju zajednici. Iza otvaranja i šutnje od jedne minute u počast seni blaženopočivšeg Kralja Aleksandra, predsednik izveštava da je, po svom dogovoru s bratom pastpredsednikom, Dr. Ružićem, a u smislu zaključka sa 229. sastanka, najavio bratu guverneru, u ime našeg kluba, kandidaturu br. Dra Ružića za distriktnog guvernera u 1935/36. god., što sva braća veselo i radosno pozdravljaju i odobravaju. Iza referata od pet minuta, po zvanju, koji je održao br. Dr. F. Pavelić, br. V. Car čita poslednji prizor II. čina svoje drame „Mrtva straža“, povodom netom minule obljetnice Rapallskog ugovora, posle čega je, pod dojmom pročitanoj prizora, nemoguće bilo, iza te tačke, preći na ostale tačke dnevnog reda.

232. sastanak 28. nov. Frekvencija 86.36 %. Sastanak održan je opet u klupskim prostorijama u Park-Hotelu i to u prisustvu oko 40 gostiju nerotara, dama i gospode, a posvećen je bio drugarstvu i prijateljstvu, toj najjačoj sponi zajednice. Na dnevnom redu je predavanje br. Dj. Ružića, predsednika opštine, o ekskurziji na Taru i Durmitor. Brat predsednik pozdravlja prisutne goste i zahvaljuje im se na onako lepom odazivu ističući da Rotary klubovi imaju ne samo običaj, nego im je to i zadaća, da u svoju sredinu pozivlju drage goste koje upoznavaju sa svojim radom i ciljevima, pa je takav slučaj i danas, kad će im istaknuti član našega kluba, brat Dj. Ružić, izneti svoje dojmove i opis pomenute ekskurzije, poprativši svoja izlaganja projekcijama snimaka sa te divne ekskurzije. Nato pozivlje brata Dj. Ružića da održi najavljenog predavanje. U početku svojih iz-

laganja, br. Dj. Ružić, iznosi interesantne geološke podatke o formacijama durmitorskog masiva obavještavajući prisutne o svim lepotama ovoga našega kraja koji je u tome pogledu jedinstven na svetu, sravnjujući ih s lepotama alpskih i drugih svetskih turističkih predela, koje za ovima zaostaju. Usto navodi sve podatke koji su potrebni da se znaju pre rešenja da se podje na ovu ekskurziju, ističući put i saobraćajna sretstva za tu ekskurziju. Već ovaj uvod u svoje predavanje popratio je lepim i zanimivim snimcima. Samo pak predavanje o ekskurziji i usponu na durmitorski masiv i njegov najviši vrh, Bobov kuk, popratio je vlastitim snimcima, koji su nam najjasnije pokazali sve lepote i zanimivosti ovoga divnoga divljega kraja koji je u turističkom pogledu još tako malo poznat, ma da obiluje lepotama kakovim nema u svetu ravnih. Pri kraju svojih razlaganja naglasio je da je glavni cilj ovoga predavanja bila njegova želja da pobudi interes i veću pažnju ovim našim jedinstveno divnim predelima, što mu je, sudeći po burnom i živom aplauzu kojim ga prisutni nagradiše, doista i uspelo. Po završetku njegovih izlaganja brat predsednik mu se, u ime sve braće i gostiju, srdačno i toplo zahvaljuje i odmah zatim zaključuje ovaj doista upeli sastanak, iza čega je sledio nevezani razgovor.

✱

R. C. Š I B E N I K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.30
Hotel Krka

- 80. sastanak 1. nov. Frekvencija 77.78 %.
- 81. sastanak 8. nov. Frekvencija 55.56 %.
- 82. sastanak 15. nov. Frekvencija 72.22 %.
- 83. sastanak 22. nov. Frekvencija 72.22 %.
- 84. sastanak 29. nov. Frekvencija 72.22 %.

✱

R. C. V A R A Ž D I N

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Grand Hotel Novak

- 215. sastanak 2. nov. Frekvencija 60 %.
- 216. sastanak 9. nov. Frekvencija 80 %.
- 217. sastanak 16. nov. Frekvencija 65 %.

218. sastanak 23. nov. Frekvencija 85 %.

219. sastanak 30. nov. Frekvencija 75 %.

Pet sastanaka našega kluba u novembru bilo je ujedno i pet srdačnih, prijateljskih domjenaka. Frekvencija je bila i u novembru pretežno vrlo dobra, a rad? — Održana su četiri predavanja, od toga tri rotarska, održano je i više referata o predavanjima drugih klubova. Naši su odbori i pododbori takodjer radili dosta uspješno, pa će se rezultati njihova rada doskora i vidjeti. — Od četiri predavanja bijahu tri naše braće iz služnja u zvanju, a jedno je održao gost ing. Gerasimov: „O tonfilmu.“ — Glavno obilježje ovog mjeseca u našem klubu jesu gosti nerotari — možda budući rotari —, a k tome i br. Širca, koji nam je najčešći gost; njegova frekvencija kao gosta u našem klubu ne zaostaje mnogo za frekvencijom dvojice naše domaće braće. — Inače marseljski zločin još baca sjenu na naše sastanke...

✱

R. C. V U K O V A R

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 19.30
Grand Hotel

113. sastanak 5. nov. Frekvencija 83.35 %.

Br. Fran Türk otvara sednicu na kojoj brat tajnik čita zapisnik prošlog sastanka i referiše o prispeloj pošti. Br. Dr. Marković referiše o češkim klubovima, br. Depolo o slovenačkim br. Hinko Steiner o austrijskim, o francuskim br. Dr. Gruber, a o engleskim br. Wachslar. — Na tom sastanku zaključuje se, da se praškom klubu čestita desetgodišnjica opstanka, koja će se proslaviti 19. novembra 1934. Bratskom klubu Pelhřimov nek se izjavi saučesće povodom smrti br. Dr. Františka Vlasaka. — Na predlog br. Dr. Lipovščaka i Dr. Markovića zaključuje se, da se povede računa o vojničkim grobljima u Vukovaru i Bršadinu. Br. Baum izvidiće prilike vojničkog groblja u Vukovaru, a br. Ing. Rogulić prilike vojničkog groblja u Bršadinu i o tom izvestiti klub. Zatim se ovaj klub jednoglasno pridružuje kandidaturi br. Dr. Jose Poduje za distriktnog guvernera za godinu 1935/36. — Predsedatelj br. Fran Türk pre-

daje klupskom blagajniku svotu od 100 Din, koja je sakupljena na venčanju kćerke brata Hinka Steinera kao pomoć školskoj kuhinji u Vukovaru. — Na poticaj br. Dr. Markovića pretresalo se pitanje prehrane siromašne školske dece i nezaposlenih radnika. Zaključuje se, da se zamoli predsjednik odbora za pomoć nezaposlenim radnicima, da sazove odborsku sednicu na kojoj bi se rešavalo ovo aktuelno pitanje.

114. sastanak 12. nov. Frekvencija 88.90%. Predsedatelj br. Fran Türk pozdravlja prisutne, a osobito gg.: Dr. Tunina iz Zagreba i Ing. Šeremeta iz Vukovara. — Tajnik referiše o prispeloj pošti. Tom prilikom zaključuje se, da će pojedini referenti za strane klubove referisati jedanput mesečno. — Prema predlogu komponentnog odbora za služenje u klubu ispunjen je upitni arak o pogledu reorganizacije kongresa. Nakon toga održao je br. Dr. Türk Dragutin predavanje o socijalnom položaju žene, u kojem je predavač izložio historiju položaja žene od najstarijih vremena do danas. Interesantno ovo predavanje saslušano je vrlo pažljivo i predavač je bio nagradjen zaslužnim odobravanjem.

115. sastanak 19. nov. Frekvencija 94.50%. U predmetu pisanja rotarske revije „The Rotarian“, u kojoj je izašao članak, kojim se vredjaju naši nacionalni osećaji, zaključuje se, da se sadržaj lista, koji je poslao „Magazin Chairman“ bratu guverneru, primi na znanje i da se smatra predmet likvidiranim. — U poklonstvenu deputaciju grada Vukovara, koja polazi dana 9. decembra na grob blagopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, prijavilo se 10 braće i 2 sestre.

116. sastanak 26. nov. Frekvencija 100%. Predsedatelj br. Fran Türk čestita rođendan br. Wachsleru. Iskrenim željama br. Türka pridružuju se i sva ostala braća. — Nakon toga posvršavani su tekući poslovi i pročitano je pismo brata guvernera, koje se prima na znanje. — Na tom sastanku održao je brat tajnik Aleksa Steiner svoje predavanje „Razvoj i stanje drvske industrije i trgovine zadnjih godina“. Ovo interesantno i aktuelno predavanje pobudilo je interes kod svih prisutnih i izazvalo živu i podužu debatu. Na mnogobrojna pitanja predavač je najpripravnije odgovarao i objašnjavao. — Pročitan je

i referat br. Ing. Meštovića iz Zagreba, koji je održan na sastanku R. C. Zagreb dne 12. novembra.

R. C. Z A G R E B

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Esplanade

282. sastanak 5. nov. Frekvencija 78.43%.

283. sastanak 12. nov. Frekvencija 72.54%.

284. sastanak 19. nov. Frekvencija 80.39%.

285. sastanak 26. nov. Frekvencija 68.62%.

U mjesecu novembru posjetili su naš klub dva rotara iz inozemstva i osam iz tuzemstva. Postotak se prisustvovanja sastancima diže. Na sjednicama pojedinih odbora u mjesecu novembru utvrđen je u smislu direktiva klupskog vijeća radni program za rotarsku god. 1934/1935. Roster je izradjen. Upravni je odbor zaključio na sjednici od 15. novembra o. g. da klub dade potporu jednom učniku umjetničke akademije u Zagrebu u iznosu od Din 200.— mjesečno za trajanje školske godine. — Osim referata pročelnika glavnih odbora, te o radu i događajima u stranim klubovima (Francuska, Švicarska, Engleska i Njemačka) i o pošti, održani su na redovitim sastancima još slijedeći referati:

1.) Na sastanku od 5. novembra dao je brat Dr. Jozo Poduje nekoje impresije sa svog putovanja po zemljama bližeg Istoka, kamo se je uputio parobrodom „Kraljica Marija“. Prikazavši ukratko prilike našeg pomorstva prešao je na samo putovanje i opisao život i prilike u gradovima koje je posjetio: Atenu, Rhodos, Beirut, Damask, palestinske gradove i konačno Cairo.

2.) Na sastanku od 12. novembra referirao je br. Ing. Čalogović o svjetskoj proizvodnji i potrošnji željeza. Nabrojivši pojedine zemlje prema veličini njihove proizvodnje kaže referent da niti nalazišta željeznih rudača niti domaći koks nisu najodlučniji faktori za veličinu proizvodnje, nego dobre saobraćajne prilike (željeznice, vodeni i morski putevi), dobra tehnička sprema tvornica, dobro stručno osoblje i ispravna carinska politika. Zatim je prikazao brojkama potrošnju u pojedinim državama, uzevši naročito u obzir stanje potrošnje u Jugoslaviji.

3.) Na sastanku od 19. novembra referirao je br. Krešimir Brovet o zakonu o nagodbenom postupku i o pitanju obrtničkog posredovanja između dužnika i vjerovnika. Za društva za zaštitu vjerovnika kazao je da su ne samo štetna za privredu, jer odnos između dužnika i vjerovnika samo otežava i likvidaciju čini ovisnom o raznim ličnim i tečevnim momentima, nego su u doba kada postoje prinudna udruženja privrednika posvema izgubila razlog opstanka, budući da te funkcije spadaju u djelokrug pomenutih korporacija.

4.) Na sastanku od 26. novembra referirao je brat Oton Heinrich o situaciji trgovine drvom za gradju. Cijelu situaciju prikazao je referent sa eksportne strane. Za mekano drvo za gradju kazao je da ima veliku prodju ali su cijene slabe. Hrastovinu se danomice sve manje traži. Kontingentiranje otežava odnosno onemogućuje posao. U bukovini je prodja dobra ali nema zaliha, jer je vrlo mali postotak od ukupne mase prikladan za rezanje. Cijene neprekidno padaju, jer je konkurencija Rumunjske vrlo velika. Opća situacija je vrlo nepovoljna. Preporuča se da se radi izvoza nešto učini, naročito treba regularizirati izvoz meka drva za gradju. Proizvodi šumarstva igraju kod našeg izvoza veliku ulogu. Izvoz bi se mogao povećati da se gazdinstvo vodi po jednom stanovitom planu.

R. C. Z E M U N

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Central

44. sastanak 5. novembra. Фреквенција 63.15 %. Брат претседник обавештава браћу о месечном писму европског секретара Др. Александра Потера из којег чита интересантније делове. Покренуто је питање заједничког похода на Оплепац. Уместо венца на одар Витешком Њ. В. Краљу Александру Првом Ујединитељу закључено је, да се из клупских сретстава преда Општинском одељку за земунску сиротињу износ од 1000 Дин. Бр. Соколовић изнео је своје погледе и мисли како би било добро да окупимо и друге корпорације, да предњачимо сво-

јим примером и поведемо организацију помоћи. Препуштено је секретару Павешкићу, да за наредни састанак прикупи податке о друштву «Насушни хлеб» па да се поведе акција у Земуну са организовањем самог друштва или одбора београдског друштва «Насушни хлеб». За њим говори бр. Махин о програму рада нашега клуба, који је посао био препуштен да се поново покрене после нашег чартера. По жељи брата претседника ово је питање било одложено.

45. састанак 12. новембра. Фреквенција 57.89 %. По завршеном обавештењу о стиглој пошти, бр. Др. Пера Марковић реферише о састанку 8. октобра са Р. К. Загреб и испоручује браћи поздраве тамошњих ротара. — Брат Тодор Махин реферише из последња четири броја «Ротариана» и то нарочито питања претресања рата, мишљења «за» и «проти». Поведена дискусија завршила је са мислима: Једини је начин да се спречи рат ако се докаже да се једним ратом не може ништа добити, већ само изгубити.

46. састанак 19. новембра. Фреквенција 78.94 %. Бр. Иван Кон у кратком реферату изнео је своје мисли о раду наших одбора, о појачању чланства, развијању другарства и одржавању сталних реферата из звања. Брат Тодор Махин износи спољну политику Француске и то актуелна питања према предавању, које је овог четвртка одржао Анри де Кирилис. Ове су прилике описане у серији чланака парижког листа «Еко де Пари». Реферат је са пажном саслушан и браћа су предавача на завршетку поздравила. О овоме питању изнели су своје погледе Др. Пера Марковић, Карамата, Новак и брат претседник.

47. састанак 26. новембра. Фреквенција 89.47 %. Часопис «Ротариан» Париз објавно је наш одговор на изражено саучешће Р. К. Париз; претседник предаје писмо брату Ђорићу и моли да га прочита. Браћа се веселе пажњи која је указана нашем клубу. — Прочитано је писмо бр. Др. Тодоровића о немогућности похађања састанака за дуже времена. Одлучено је, да брат претседник ово пита-

ње повољно реши у интересу поправке наше фреквенције. — Поведена је реч о нашем чартеру а на основи писма брата гувернера од 19. и дописа Р. К. Панчево од 24. о. м. Решено је да нам брат гувернер преда повељу приликом своје званичне посете у недељу 9. децембра. Седница је заказана тога дана у 19 и по часова. О овоме известиће се наши клубови, пастигувернери и наш кум. — Брат Пацак прочитао је писмо, управо предавање, које је примио од брата гувернера

као одговор на његов реферат о «Служењу омладини». Бр. Др. Пацак и даље ће радити у смеру ових исцрпних мисли брата гувернера, који темељно и свестрано познаје ову врсту хумане делатности. Бр. Ђорић поделио је браћи свој чланак: «Хирурски рад Владана Ђорђевића» на чему му брат претседник захваљује. Бр. Ђорић известио је уједно о започетом раду Народног универзитета у Земуну, где ће се одржаваће предавања редовно четвртком и недељом.

PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SASTANCIMA

Izveštaj za mjesec novembar 1934

Redni broj	IME KLUBA	Broj održanih sastanaka	Prosječni broj članova	Prosječni broj prisutnih članova	Prosječni mjesečni procenat	100% sastanaka	Primedba
1	Banjaluka	5	14 00	9 40	67 14	5	
2	Beograd	4	51 50	32 25	62 58	4	
3	Dubrovnik	4	18 00	14 00	77 78	4	
4	Ljubljana	4	37 00	28 25	76 35	4	
5	Maribor	4	35 00	27 00	77 14	4	
6	Novi Sad	5	35 00	21 60	61 71	5	
7	Osijek	5	23 20	21 40	92 20	5	
8	Pančevo	5	22 00	17 00	77 26	5	
9	Sarajevo	4	26 00	17 00	65 39	4	
10	Skoplje	5	29 00	20 40	70 34	5	
11	Split	4	21 25	16 00	75 21	4	
12	Subotica	4	21 00	14 00	66 66	4	
13	Sušak	4	22 00	17 25	78 40	4	
14	Šibenik	5	18 00	12 60	70 00	5	
15	Varaždin	5	20 00	14 60	73 00	5	
16	Vukovar	4	18 00	16 50	91 67	4	
17	Zagreb	4	51 00	38 25	74 99	4	
18	Zemun	4	19 00	13 75	72 36	4	
Ukupno:		79	480 95	351 25	1330 18	79	
Prosječno:			26 72	19 51	73 90		

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Viljem Krejči, Ljubljana, Wolfova ulica broj 5/I.
Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani. Predstavnik Miroslav Ambrožič.

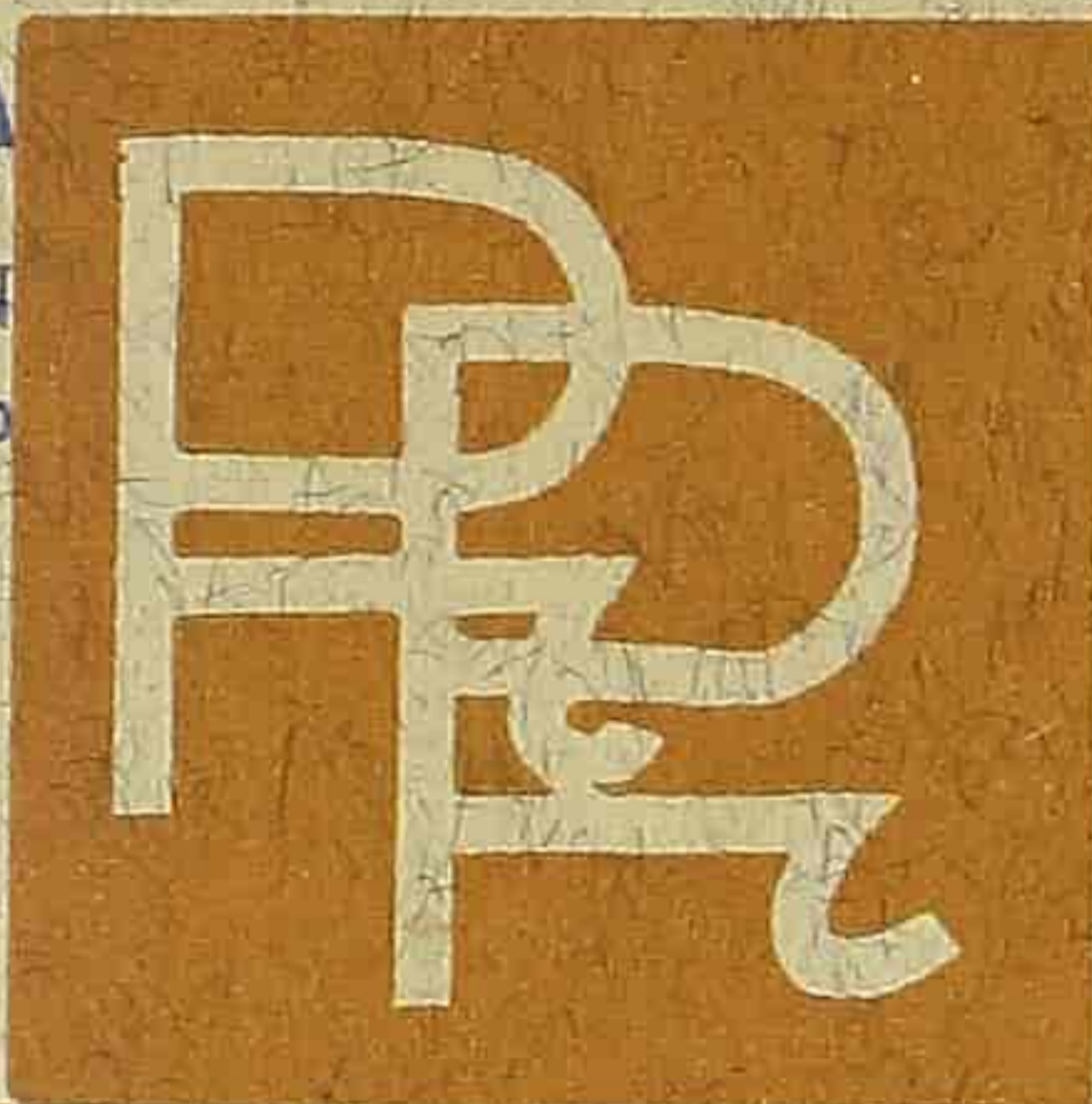
SPEDICIJSKO
PODJETJE

R. Ranzinger

LJUBLJANA

TELEFON
št. 20-60 in 31-60

*

Prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Mestne trošarine prosto skladišče.

Carinsko posredovanje.

Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

Trebate li sredstvo za pročiščavanje?

Rano u jutro imati čete normalno blago ispražnjenje, ako dan prije na večer uzmete 2 do 3 dražeje

ARTIN

Dr. Wandera

Dobivaju se u svim ljekarnama. Sadržaj kutije po Din 8—, dovoljan je za 4 do 6 puta.

Odobreno po ministarstvu socijalne politike i narodnog zdravlja pod S. br. 12.258 od 12. jula 1932. godine.

D E L N I Š K A D R U Ź B A

PIVOVARNE

UNION

LJUBLJANA

priporoča svoje izborne izdelke:

SVETLO in ČRNO PIVO

v sodih in steklenicah

PEKOVSKI KVAS

ŠPIRIT VSEH VRST

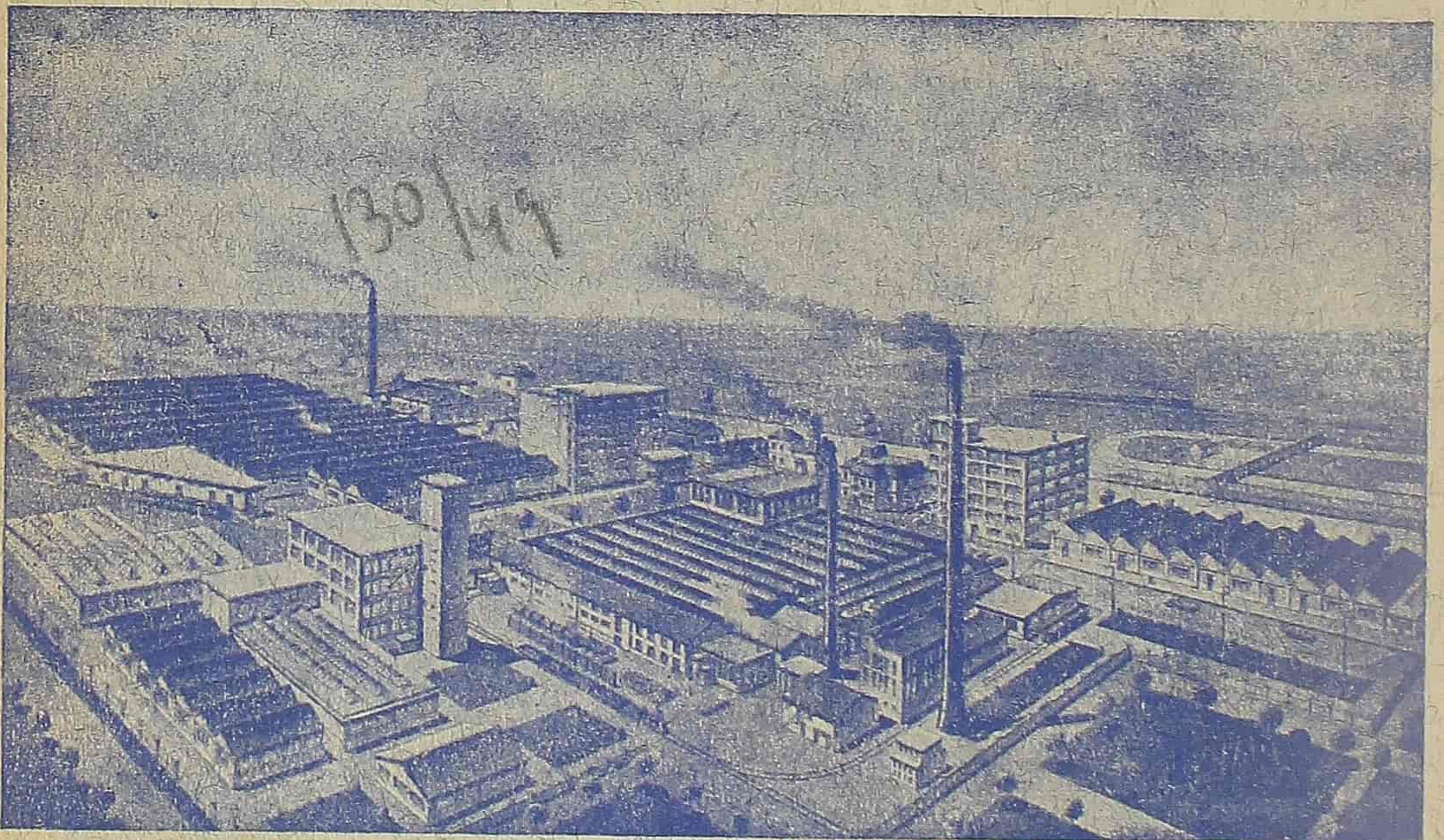
BIZJAK

KEKSI DVOPEK
MJEŠAVINE
DESERTI

PRVORAZREDNI
PROIZVODI

ZAHTIJEVAJTE UVIJEK KEKSE
S OZNAKOM BIZJAK

TEKSTILNA INDUSTRIJA D. D. VARAŽDIN

Proizvodi: vunene štofove, pokrivače, čebad, pliševe i krimere te

T I V A R O D I J E L A

Telefoni: Varaždin 1 i 107

Brzjavni: Sukno Varaždin